

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE, DIN BUCUREȘTI

REDACȚIA : Arhiepiscopia Bucureștilor Secția culturală	APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ ABONAMENTUL : Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an; pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.	ADMINISTRAȚIA : Arhiepiscopia Bucureștilor Secția economică
--	---	---

PASTORALA DE CRACIUN

Miron

DIN MILA LUI DUMNEZEU ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI ȘI AL AMERICEI ȘI PATRIARH AL ROMÂNIEI.

Cetitorilor și celor ce vor asculta această scrisoare pastorală, har și pace dela Cel de sus, iar dela Noi doriri de bine și sănătate și patriarhicești binecuvântări.

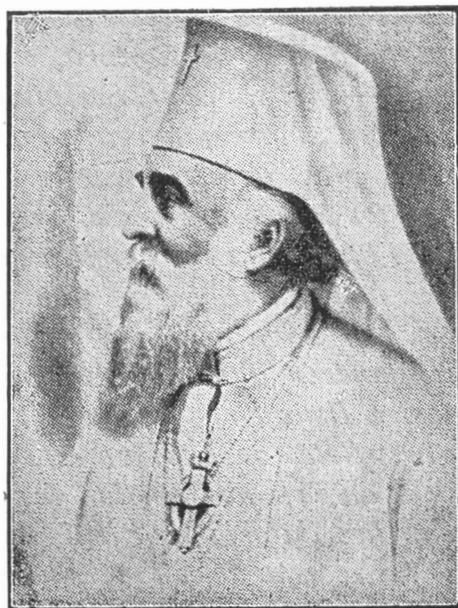
„Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta,
precum în cer și pe pământ“.

(Matei VI 10)

IUBIȚII CREȘTINI,

Cu părintească bucurie am putut vedea în ultima vreme, cum la poporul nostru a crescut din ce în ce mai mult numărul sfintelor locașuri de rugăciune, ridicate prin jertfa creștinească a fiecărui bun credincios. Deasemenea—spre binele Țării și al Neamului—vedem, că și intelectualii noștri români, oameni cu mai multă știință de carte, și-au apropiat din ce în ce mai mult sufletul de biserica noastră strămoșească, unde—găsind divinele învățături ale Domnului Hristos și pildele unei vieți creștine desăvârșite—își pot inobilă sufletul cu frumoase virtuți creștinești.

Din aceste neîntrecute învățături am pus de astădată în fruntea creștineștilor Noastre povește cuvintele însuși Mântuitorului Hristos, rostite în predica

I. P. S. Patriarh Miron Cristea.

sa de pe munte, unde — după ce a vorbit mulțimilor adunate despre iubirea creștină dintre oameni, despre iertare, despre milostenie și rugăciune — ne-a învățat și rugăciunea domnească: „Tatăl nostru“. Cererea aceasta: „Vie împărăția Ta; facă-se voia Ta...“ este cea mai potrivită — precum pentru toate timpurile — așa și mai ales pentru zilele noastre de azi, atât cu privire la viața personală și familiară cât și pentru viața obștească a creștinului, ba chiar pentru liniștea, ordinea și viața cu adevărat necesară oricărei țări și stat. Căci ea cuprinde întreaga comoară a învățăturilor creștine, propoveduite de biserica noastră și cari sunt de aproape douăzeci veacuri cea mai bună și probată călăuză pentru viața privată și publică a omenirii. Această comoară de sfaturi și îndrumări a fost adusă pe pământ de Mântuitorul Iisus Hristos.

Venirea Domnului Hristos în lumea aceasta — de aci de pe pământ, — a avut tocmai înaltul și nobilul scop de a descoperi oamenilor tainele împărăției cerești, și de-a ridica prin poruncile evanghelice pe om cu sufletul și cu viața, la o situație demnă de făptura, care a fost creată — cum spune sf. Scriptură — „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu“. Cu alte cuvinte venirea Domnului Hristos pe pământ a avut menirea de-a coborî împărăția lui Dumnezeu din ceruri aici pe pământ, între noi oamenii.

Iată de ce reamintirea întrupării Fiului lui Dumnezeu, adică Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, a adus atâta bucurie în sufletele oamenilor și este prăznuită an de an de lumea creștină de pretutindenea. Iar datorită oricărui român cu acest prilej este de-a lua aminte la cele ce Domnul Hristos ne-a învățat și la pildele, ce prin însăși viața Sa ni le-a dat.

Anume pe noi creștinii ne-a îndemnat, ca — în cererile noastre de rugăciune — să

stăruim, ca și pe pământ să se împlinească voia lui Dumnezeu, așa precum se împlinește în cer, iar împărăția lui Dumnezeu să vină și la noi pe pământ. In deosebi adevărul, binele, dreptatea, dragostea, cu mila față de aproapele și toate virtuțile creștinești să trăiască cu adevărat printre oameni. Iar această rugăciune de cerere, trebuie să pornească din sufletele curate, ca se fie ascultată sus în ceruri.

De altă parte oricâte cucernice închinări și pioase rugăciuni am înălța către Dumnezeu din ceruri, suntem încă departe de Dumnezeu, dacă nu ne străduim fiecare a și face, ca voia lui Dumnezeu să se împlinească pe pământ. Iară — în scopul de-a ne îndupleca și îndemna spre aceste fapte evanghelice și de-a ne face cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu, însuși Mântuitorul Hristos ne pune în vedere o icoană din ziua judecării din urmă, împărțind pe creștini în două grupări. Și anume spune celor de-a dreapta lui: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu, de moșteniți Împărăția cea pregătită vouă dela întemeierea lumii. Căci flămând am fost și mi-ați dat să mănânc; — însetat am fost și Mi-ați dat să beau; — străin am fost și M'ați adus la voi; — gol am fost și M'ați îmbrăcat; — bolnav am fost și M'ați căutat; — în temniță am fost și ați venit la Mine“. Atunci dreptii îi vor răspunde zicând: „Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit, sau însetat și Ți-am dat să bei? Când, iar Te-am văzut străin și Te-am adus la noi, sau gol și Te-am îmbrăcat? Și când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine?“. Iar dreptul judecător — răspunzând — va rosti către Ei: „Adevăr grăesc Vouă, întrucât ați făcut unuia dintre accști frați ai mei, Mie mi-ați făcut“ (Matei XXV — 34-40).

Adică Dumnezeu, care pe toți oame-

nii îi privește de fii ai săi și deci frați între ei, — cum ar și trebui să fim — se bucură ca cel mai bun părinte de orice bine, ce se face vreunui dintre oameni, socotind că a fost făcut chiar pentru El.

Implinind creștinul această dorință a lui Dumnezeu, lucrează cu adevărat și se străduiește, ca împărăția lui Dumnezeu să vină pe pământ între asemenea oameni, sau asemenea buni creștini; și aceștia cu adevărat să viețuiască, ca și când ar trăi în împărăția lui Dumnezeu, unde voia Sa se face și aci — pe pământ — de oameni, așa — precum în ceruri — se face de sfinții îngeri.

Aceste și celelalte porunci ale Evangheliei lui Hristos trebuie să le urmeze toți creștinii, ca să devie adevărați cetățeni ai acestei împărății duhovnicești; care de fapt este însăși biserica cea vie a credincioșilor, adică turma lui Hristos, care și are de cap pe însuși Hristos, pe adevăratul Dumnezeu, adică pe « Împăratul împărățiilor și Domnul Domnilor ». Acest Dumnezeu — iubire fiind — a și pus la temelie împărăției sale duhovnicești iubirea, cu tot ce izvorește din ea. El ne-a dat — între multe altele — și pilda « Samarineanului milostiv » (Luca X, 10-37), care a cheltuit pentru lecuirea celui bătut crunt de tâlhari și l-a salvat, — apoi pilda « datornicului milos » (Matei XVIII, 23-35), — exemplul lui « Zaheu-vameșul », cel ce a întors împătrit tuturor celor ce au fost năpăstuiți și păgubiți de el (Luca, XIX 1-10).

Acestea și multe altele sunt clasice pilde de milă creștină pentru aproapele nostru. Dar din aplicarea în viață a poruncilor bisericești izvoresc pentru noi și alte virtuți creștine. Adică devenim nu numai buni și mai milostivi, ci și mai cinstiți, mai harnici, mai conștiințioși, mai cruțători, mai plini de toate virtuțile creștine, în frunte cu iubirea

creștină față de Dumnezeu și de aproapele, care e în stare a schimba fața pământului.

Iară aceste înalte și nobile însușiri creștine, cari ne curăță sufletul de toate relele și ne dau o voință hotărâtă în toate faptele vieții, se prefac apoi în hotărâte virtuți și prețuite însușiri și cetățenești. Și cei ce duc o așa viață superioară fac, ca sublimele legi ale împărăției lui Dumnezeu să cârmuiască viața noastră și în împărăția țării noastre, ai cărei cetățeni suntem aici, pe pământ. Adecă — acolo, unde creștinii sunt cu adevărat așa de buni — acolo s'a coborât, a venit pe pământ împărăția cea cercască, așa cum am cerut în „Tatăl nostru“.

Dară numărul unor așa desăvârșiți creștini — durere — nu este tot atât de mare, pe cât este de mare numărul locuitorilor țării noastre. De aceea toți cei ce stau în slujba bisericești trebuie să muncească din greu și să ostenească mult, ca — după putință — toți fiii neamului și ai țării să devie la fel buni, tinzând a împlini porunca lui Dumnezeu, când ne îndeamnă, să devenim și să fim « desăvârșiți, precum și Tatăl nostru din ceruri desăvârșit este ».

IUBIȚII CREȘTINI,

Dacă toate păturile neamului, dela cei mai umili, până la clasele de sus, până la conducătorii țării și ai tuturor așezămintelor obștești, vor fi pătrunse în suflet de aceste povățuiri creștine, și ele se vor putea preface în sufletele lor în adânci convingeri religioase și călăuze pentru viață, atunci toate relele din viața individuală, familiară și obștească, se vor împuțina, ori vor dispărea.

Iar din acest izvor curat al convingerilor creștine, revărsat peste toate

sufletele cetățenilor, vor răsări tot mai multe așezăminte de cultură, —

școli profesionale pentru trebuințele oamenilor, ca să le dea în mână o meserie, un mijloc cinstit de a putea trăi, —

așezăminte de îndrumări speciale pentru orbi, surdo-muți, căci nu toți au aceleași puteri sufletești și trupești de a fi buni la orice, —

ateliere pentru toate talentele și aptitudinile firești, așezăminte de caritate, orfelinate, cămine de văduve, bătrâni, invalizi, orbi, săraci, —

dispensare, spitale, sanatorii pentru toate clasele, —

institute de plasare pentru cei ce nu-și pot câștiga un codru de pâine prin ei înșiși, —

așezăminte de înlesnirea muncitorilor agricoli și industriali, —

de îndrumare și ajutorare a celor avizați la ajutor, —

de împărțire mai mulțumitoare a câștigului din fabrici între capitalul productiv și cei ce muncesc zi și noapte pentru beneficiile obținute, —

locuințe igienice, de recreare, de odihnă, de adăpost pentru muncitori, copii și familiile lor, —

asigurări sociale și pensii și tot ce se va afla necesar și justificat pentru dreptatea socială. Așa precum zilnic ne rugăm cu psalmistul: „Duh drept înnoește intrucele din lăuntru ale mele“.

Cu bucurie constatăm, că în țara noastră an de an se înființează un număr mare de asemenea așezăminte.

Și când toată țara va fi plină de asemenea așezări sociale, când ele vor fi pe deplin dezvoltate, bine, cu cinste și creștinească iubire conduse, servind pe toți cei avizați la trupească ușurare și alinare și la sufletească mângâiere, când toată puterea statului și inițiativele particulare vor lua pe toți nevoiașii sub

ocrotirea lor, atunci nici un curent străin, fie socialism extremist, fie marxism, fie comunism, nu va mai prinde la poporul nostru, oricâți agitatori s'ar găsi. Nu vom avea nevoie de importarea unor asemenea sisteme sociale, care duc la egalizarea oamenilor, dar egalizare în sărăcie, mizerii și suferințe; iar nu în un trai cu îndestulare și mulțumire individuală și familiară.

Cum să și vrem a face un așa lucru cu neputință și în contra firii, când însăși sfânta Scriptură ne spune, cum unuia s'a dat un talant, altuia doi, altuia trei, ca prin munca lor fiecare să-i înmulțească după darurile și însușirile înăscute în el și pe cari nu le poți — ori cât ai vrea — să le egalizezi și ridici la aceeași înălțime cu a altora mai „talentați“. Nimeni n'are putere a forța firea.

Creștinismul pune astfel pe fiecare la locul său în marea munca a vieții obștești, cerând fiecăruia rezultate și roade după puterile și pregătirile, ce le-a putut dezvolta și câștiga; dar cere și sentimente și fapte de milostenie pentru cel stângaciu și neajutorat sau cu totul nevoiaș.

Creștinismul creiază armonia socială pe calea dragostei și a milei creștine.

Iată deci, ce porunci și ce legi fundamentale, izvorite din suprema virtute divină și cetățenească a iubirii, stau la temelia vieții personale, familiare și obștești a creștinilor noștri și în totalitatea lor și la temelia vieții de stat din iubita noastră țară, ce și-a înființat-o neamul cu jertfele, munca și înțelepciunea vrednică a atâtor fi.

Iată, cum din aplicarea stăruitoare și pe toată linia a sublimelor învățături creștine și divine, propoveduite zilnic de biserica noastră, — se poate crea o deplină și firească armonie socială atât de necesară și atât de mult dorită de

dreptatea socială a tuturor claselor și indivizilor.

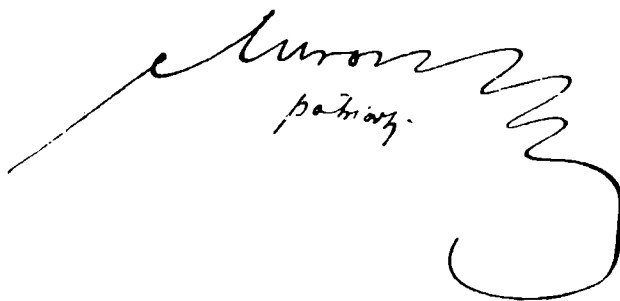
In atmosfera unei asemenea armonii în cazul nostru, fiecare Român și Creștin se va simți îndatorat a lucra cu voie bună și plăcere în cercul său de activitate — după puterile sale, după priceperea sa, după înclinările și aptitudinile sale innăscute, ori desvoltate și perfecționate în așezămintele particulare și de stat—atât pentru traiul său și al familiei, cât și pentru pro-

movarea intereselor obștești ale țării și societății — căreia îi aparține.

Pentru a se coborî în măsură cât mai simțită această armonie și mulțumire cetățenească, acest ideal creștin-social al „împărăției lui Dumnezeu“ pe pământul nostru românesc, să rugăm pe milostivul și atotputernicul Dumnezeu acum și pururea. Amin.

București, reședința patriarhiei române, în ziua nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Al Vostru părinte sufletesc,

CUVÂNT AL SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR PENTRU LĂCOMIE 1).

Nu mai spui frate, pentru care pricină poțtești să te îmbogățești din lăcomie și din hrăpire, ci doar că iubești să lași altora argintul și aurul ce ai strâns cu strâmbătate și tu numai să rămâi cu blestemele și anatema dela ceia ce le-ai făcut strâmbătate. Inșă, cei ce primesc fără osteneală, mănâncă și beau și se veselesc, iar tu vei da seamă la judecata lui Dumnezeu, pentru cei ce le-ai făcut strâmbătate și pe nimeni atunci nu vei avea în ajutor. Chiar de a fost și nevrednic acela ce i-ai făcut strâmbătate, dar de vreme ce lui Dumnezeu nu-i place strâmbătatea, adevărat are pe Dumnezeu în ajutor și să nu zici că cutarele este bogat și petrece bine, că nu-i va fi până la sfârșit, că zice dumnezeiasca Scriptură: «Nu râvni la cei vicleni, pentru că degrabă se vor usca, ca niște iară verde», căci lăcomia este un aluat vechi și ori în ce casă va cădea o face necurată și pustie.

Și măcar cât de puțin, de vei strânge cu nedreptate, toată avuția ta o faci necurată și o pierzi. Căci de multe ori, cele puține strânse cu strâmbul, au pierdut și au stricat lucrurile cele bune agonisite.

Dar ce zice lacomul: sunt mulți care se îmbogățesc din ostenelele streinilor și nici un rău nu pătimesc; chiar de nu petrec rău acum, și scapă de pedeapsă, dar *atuncea* (la judecata de apoi) mult au să se muncească, și nu numai ei, ci și aceia ce moștenesc acelea, așa se vor munci; și aceasta o fac și judecătorii (pământești) că nu pedepsec numai pe cei ceucid și fură, ci și pe cei ce-i primesc pe ei.

Iară de vei cunoaște pe cei ce le-ai făcut strâmbătate, plătește-le lor mai mult de cât le-ai luat, precum a făcut și Zaheu vameșul; de nu vei ști pe aceia ce le-ai făcut strâmbătate, împărțește săracilor și tot vei avea ceva mângâere.

Pentru că nici un folos nu avem din milostenia străină și aceasta să o cunoști dela Zaheu,

1. Din cartea «Mărgăritare» tipărită în anul 1763, p. 95.

care a dat celor ce le-a făcut strâmbătate împătrit și atuncea a aflat iertare dela Dumnezeu.

Dar noi că luăm cu miile, și dacă dăm milostenie cât de puțin din acea luare, ni se pare că am împlânzit pe Dumnezeu și nu este așa, pentru că și Cain, măcar că a adus cele de al doilea la Dumnezeu, care au fost din osteneala lui, dar nu le-a primit, și tot l-a pedepsit mult pentru aceia.

Dar noi, când vom aduce lui Dumnezeu daruri din strâmbătate și din lăcomie, cum să nu pățim și noi mai rău decât Cain, căci batjocorim pe Dumnezeu și-i aducem lui daruri necurate.

Nu vrea Hristos, să se hrănească din strâmbătate, ci mai bine vrea să fie flămând și să se roage pe la ușile săracilor și să-l mustre, decât să-l hrănească lacomii.

Și să nu-ți pară că doar numai iubitorii de aușie se chiamă lacomi, ci și aceia ce lăcomesc

la lucru, adică la meșteșugul fiecăruia, și nu aduc slavosloviile și laudele lui Dumnezeu la vremea lor.

Nu este bine să desbraci pe unii și să îmbraci pe alții; oare n'ai făcut strâmbătate celor ce i-ai desbrăcat, adevărat strâmbătate le-ai făcut și măcar de ai dat altora ceia ce ai luat dela dâșșii, n'ai făcut milostenie, ci nedreptate.

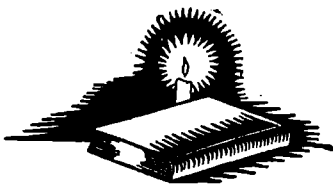
Și ce muncă grea vei avea, de vreme ce Lazăr care n'a avut nici o strâmbătate dela acel bogat, numai că nu i-a făcut nici un bine, el stătu tare și amar pârâși asupra bogatului.

Cu atât mai mult vor fi munciți cu satana în focul nestins, acei ce nu miluesc săracii din munca și osteneala lor, ci încă din lăcomie iau și cele străine.

Tălmăcit de:

PR. PROF. ISAIA A. NICOLESCU

Câmpulung-Mușcel

U N P Ă S T O R M O D E L

(Continuare din Nr. 19—20).

Dar de mâncat, de băut, de îmbrăcat, de întreținut familia îi trebuie. De unde să scoată mijloacele astea? Din plata pentru slujbe. Nu poți s'o ocolești. Se zice că-i mai bine să se dea clerului leafă din casa statului. Eu unul cred că asta ar fi bine. Nu banca statului trebuie să ridice vrednicia pastorală. Aci leacul nu-i în salariu. Salariul e ceva extern. El nu poate îndrepta lucrurile, ci socot că, poate mai rău le strică. Salariul poate face din preot un funcționar, un funcționar însă de mâna a douăzecea. Negreșit în aparență clerul ar câștiga, nu vor mai avea loc acele cerșetorii și târgueli înjositoare, dar misiunea pastorală nu va face nici un pas înainte. Trebuesc lecuite raporturile interne dintre păstor și păstoriți, iar nu cele externe. Să fie deci parohia o adevărată familie, în care păstorul să fie tată adevărat, și atunci nu vor mai avea loc nici târgueli, nici năimiri, nici cerșetorii rușinoase și înjositoare. Copiii duhovnicesc și vor ști să reguleze traiul tatălui duhovnicesc, nu-și vor cruța punga lor pentru acela, care le dă tot suflul, tot timpul, toată munca și toată vieța sa.

de Preot GR. PETROV, traducere din rusește de EPISCOPUL NICODEM, Mitropolitul Moldovei.

Mie mi-a istorisit odată un părinte tânăr dela oraș o întâmplare foarte interesantă. Acesta își începuse slujirea sa preotească la o catedrală mare; dar nu făcea parte din numărul preoților acelei catedrale, ci avea numai o însărcinare vremelnică. Primea puțină plată: o leafă foarte mică și o mică parte din cutia bisericii. Slujbe prin casele oamenilor nu făcea: așa fusese învoiala.

Preotul era harnic, stăruitor și plin de inimă. Slujea bine, și în sărbători după fiecare slujbă ținea predică. Oamenii prinseră dragoste de el și începură a-l chema pela casele lor, care să le facă paraclis, care botez, care cununie. Preotul refuza, trimitându-i la părintele îngrijitor, așa fusese învoiala. El n'avea alte venituri, decât micile ofrande cari i se dădeau pentru îmbisericirea copiilor mici la patruzeci de zile după nașterea lor. Pentru asta se dădea câte-o bănuț și preotul la ieșirea din biserică o împărțea și pe asta la săraci.

Cu timpul preotul ajunsese în lipsă mare de bani. Poporenii observară asta și ce credeți că a ieșit? Fu chemat să facă paraclis la un sculptor, care lucra sculpturi la niște case mari. Preo-

ȘCOLILE CATEHETICE PAROHIALE

În congresul preoților misionari ce s'a ținut în toamna acestui an la Bușteni, s'au făcut o mulțime de propuneri pentru intensificarea și sistematizarea activității pastorale a preoților. Între acestea, cea mai de seamă este, desigur, înființarea de școli catehetice parohiale, adică școli de învățătură creștină pentru inițierea tuturor credincioșilor în adevărurile de credință ale bisericii noastre.

Este cunoscut tuturor că preotul este obligat, acum, prin lege, să facă catehizarea elevilor în școala primară — opt ore pe săptămână, — aducând prin aceasta un mare aport, alături de învățător, în formarea sufletului atâtor generații, ce vin să-și aprindă lumină în minte și în suflet din lumina celor două sfeșnice ale școlii primare: preotul și învățătorul.

Educația și instrucția ce se dă în școala primară însă, nu pregătesc în deajuns pe om pentru lupta vieții, ci acestea trebuiesc continuate și mai departe, până când personalitatea și individualitatea fiecăruia se vor afirma în mod real.

Puterea de asimilare a cunoștințelor se dezvoltă odată cu vârsta și cu nevoile vieții, care evidențiază individului necesitatea de a-și îmbogăți mintea cu cât mai multe cunoștințe.

Pentru aceste motive unii pedagogi și socio-

logi preconizează înființarea unor școli superioare țărănești și muncitorești pentru cei ce nu pot urma școlile secundare, pentru ca la o vârstă mai înaintată să se pună și în practică cunoștințele ce se predau. Ținând seama de acest proces psihologic, concludem că și cu predarea cunoștințelor de religie și morală nu trebuie să ne mulțumim cu ceea ce s'a putut face în școala primară, ci trebuie să continuăm cu predarea lor în epoca pubertății și a adolescenței.

Străjeria și instrucția premilitară sunt prilejuri destul de nimerite, prilejuri care nu trebuiesc pierdute de Biserică. În fața preotului stă deschis un vast câmp de lucru. Holdele lumii sunt gata de seceriș și preotul este chemat să secere în ele cât mai multe suflete pentru Domnul, să le îndrepteze pe calea ce duce la mântuire și să le înarmeze cu toată armătura Duhului, ca să poată ține piept împotriva uneltirilor diavolului.

S'au ivit astăzi în lume o mulțime de învățători mincinoși, sectanți de toate categoriile — care, după cuvântul Mântuitorului Hristos, vor înșela pe mulți, căci se prefac în apostoli ai lui Hristos. Și nu este de mirare, căci și satana se prefacă de multe ori în înger de lumină. (II Cor. XI-14).

Și dacă au isbutit de au spart pe alocuri fron-

tu trimise pe cei ce-l chemau la părintele îngrijitor.

— Părintele îngrijitor a fost la noi ieri, a făcut paraclis, i se răspunse. El a fost chemat. Acum dorim să te rogi și sfinția ta cu noi.

Preotul se duse făcu paraclisul, șezu puțin de vorbă, dădu unele sfaturi și plecă. La plecare i se puse în mână un plic:

— Asta pentru sfinția voastră, părinte. Cântărețului i s'a dat deosebit.

Acasă părintele găsi în plic o sută de lei. Și astfel era chemat la sculptor de trei patru ori pe an. Pe lângă sculptor îl mai chemau și alții din oamenii cu stare, socotind o cinste pentru ei a fi vizitați de tânărul preot, bucurându-se că-l pot și ei servi cu ceva.

— Iată deslegarea chestiunii celei atât de grele a întreținerii clerului, încheie Paulin. Tot secretul chestiunii privitoare la plată este a nu te gândi la plată: plata vine singură de sine și plata curată, cu dragoste, de bună voie.

Mângâierea bunului bătrân încurajă tare mult pe părintele Ioan și-l îndemnă să fie la înălți-

mea chemării sale. El începu să se sfătuească cu tovarășii săi de preoție, că ar fi bine să se unească mai strâns, să se strângă într'un cerc, să-și împărtășească unii altora părerile și cugețele, să cumpere împreună cărți, jurnale și să pună la cale toate treburile pastorale

Vecinic auzi și cetești, că vieța se face tot mai rea, că poporul slăbește cu duhul, că năravurile se strică mereu, zicea părintele Ioan către tovarășii săi de păstorie. În predicile noastre de seminar nu-i vorba decât că credința cade, că oamenii se fac răi, că nedreptatea crește pretutindenea. Pe mine unul asemenea vorbe să vă spun, mă supără. Eu nu le cred deloc și nu văd în ele nici un pic de adevăr.

Slăbește credința? — să ne apucăm s'o întărim. Se stinge dragostea vie către Dumnezeu și aproapele? — s'o atățăm, să adăugăm ulei dumnezeesc în candela sufletului omenesc. Se strică năravurile? să le îmbunătățim, să le îndulcim, să le înoim cu frumusețea evanghelică.

A cui e treaba asta? A cui e vina? Cine e chemat să fie mai cu samă întocmitorul vieții? Cui

tu creștin ortodox, este pentru că ne-au găsit nepregătiți pentru lupta de apărarea credinței.

Până acum biserica noastră a cultivat mai mult pietatea și evlavia credincioșilor, ca mijloace de mântuirea sufletelor. Astăzi însă, când dușmani de tot felul au început să atace și să bârfească atât Biserica cât și credința, cât mai ales pe slujitorii ei, începând dela cea mai reprezentativă figură a Bisericii și a Neamului, Inalt Prea Sfințitul Patriarh, în jurul căruia toată preoțimea și toți cei ce simt românește și creștinește au făcut zid de apărare, arătându-i iubire și devotament,—astăzi, mai mult ca oricând, este absolut necesară o grabnică mobilizare creștinească a tuturor celor ce ar putea fi în stare să poarte arma cuvântului și sabia duhului pentru apărarea credinței.

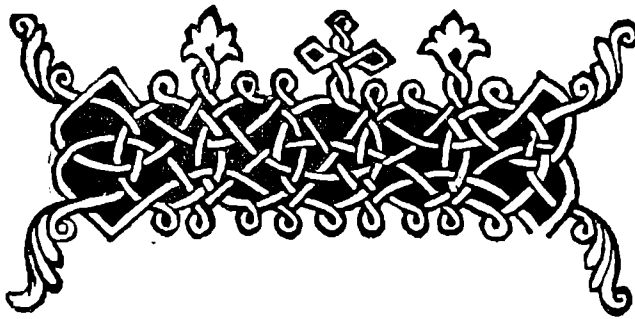
Căci, precum în război nu luptă numai ofițerii,

ci toată grupa, tot așa și pe frontul credinței trebuie să fie toți credincioșii alături de conducătorii lor sufletești. Și la luptă nu se poate merge nepregătit. Trebuie pregătiți creștinii noștri ca, oriunde și oricând, să poată da răspunsurile convenite tuturor aceluia care ar mai ataca Biserica noastră.

Ei bine, tocmai această pregătire se urmărește a se realiza prin școlile catehetice parohiale.

Asupra organizării lor se va hotărî desigur de către autoritatea superioară bisericească. Noi însă ne mulțumim să remarcăm cu deosebită satisfacție sufletească propunerea înființării lor și avem credința că ceea ce se va semăna în școli va da rod însutit și înmiit.

Preot. SPIRIDON ANDREESCU

s'a încredințat grija de sufletul poporului, cultivarea, întărirea și desăvârșirea duhului poporului? A noastră, noi, nouă.

La grădinar în grădină au crescut buruienile și au înecat florile. Cine-i vinovat? Dacă tata și mama se jeluesc că copiii lor sunt neascultători, răi, leneși și nerrespectoși; pe cine trebuie a învinovați aci — pe copii sau pe părinți? Părinții au astfel de copii, cum merită să aibă, cum i-au crescut.

Așa și noi, păstorii de suflete vii. Noi totdeauna avem și vom avea o așa turmă, cum ne-o vom face singuri, cum ne-om educa-o.

Turma este ogorul lui Dumnezeu. Ce sămânță sămânăm noi în el? Cu ce-o sămânăm? Sămânța trebuie să fie curată, aleasă, plină. Sămânarea unei astfel de sămânță trebuie să ne fie grija noastră de căpetenie. Aceasta vecinic este acel singur lucru de trebuință. Pe umerii noștri, ai păstorilor, mai cu seamă sătești, sunt puse o mulțime de datorii: noi trebuie să și învățăm poporul, să-l și lecuiim, să-i ridicăm starea lui economică, gospodăria lui, să ținem catagrafia populației, și alte multe.

Toate astea-s bune, dacă cineva este în stare, are vreme și poate să le facă. Dar nu-i asta chemarea noastră directă, de căpetenie și indispensabilă. Chemarea noastră este păstoria, cultivarea sufletului: treaba noastră este să descoperim oamenilor dreptatea dumnezească, necunoscută lor. De aceea învățătura noastră de căpetenie nu trebuie să fie pe rețete, sau pe manuale de școală, ci la picioarele lui Iisus Hristos, asemenea Mariei din Evanghelie.

Confrații de preoție ai părintelui Ioan, unii împărtășiră vederile lui, alții nu le primiră, iar alții le luau în răs: unora, le era lene, altora ciudă că n'au născocit ei aceste, găria printr'înșii ambiția. Cu toate astea tot se formă un mic cerc. Membrii s'adunară la părintele Ioan. Lucrările se începură cu rugăciune, se cântă: «Astăzi darul sfântului duh ne-a adunat pe noi». Apoi se începură discuțiunile și se hotărî să se ceară blagoslovenia episcopului, deși era vorba de niște treburi pastorale locale.

Sarcina de-a merge la episcop, se dădu părintelui Ioan. Acesta se pregăti repede, totuși plecarea trebui s'o amâne. În ajunul plecării la

INSTRUCȚIA ȘI EDUCAȚIA RELIGIOASA A PREMILITARILOR

Măsura cu instrucția premilitară, pentru vremurile prin care trecem astăzi, este absolut necesară. Se știe că la aceasta sunt obligați tinerii de orice categorie socială, dela vârsta de 18-21 ani. •

S'ar putea întreba cineva: Dar nu e suficientă armata propriu zisă pentru pregătirea energiilor tinere? Da, este. Atunci ce e cu premilităria? Premilităria este necesară și bună pentru orice surpriză sau eventualitate a unui războiu. E bine ca surpriza aceasta să găsească pregătiți pentru apărare, în timp de războiu, și pe tinerii dela 18-21 ani. Premilităria însă nu este o pură militarie, ci este mai mult un fel de școală de educație națională. Pentru ca o educație națională să fie durabilă și trainică nu poate fi lipsită de o educație religioasă-morală. Tăria, progresul și fericirea unui Stat sau Națiune se bazează pe întreita educație: națională, religioasă și morală. Ceea ce ne-ar interesa pe noi aci,

este mai mult educația religioasă a premilitarilor. O educație, de orice fel, nu se poate face decât în strânsă legătură cu instrucția. Prin instrucție se dobândesc cunoștințe, iar prin educație se dobândește deprinderea cu trăirea celor știute sau învățate. Se înțelege că individul dobândește și cunoștințe rele în alte ocazii. Dar nu despre deprinderea cu trăirea cunoștințelor rele e vorba, ci numai despre cele care ne aduc bine și folos pentru noi, neam și slava lui Dumnezeu.

În privința îndrumării religioase, e nevoie să-i facem întâi premilitarului instrucția religioasă. Fără a cunoaște Sf. Treime (Tatăl, Fiul și Sf. Duh) și atributele ei; Intruparea Domnului Hristos din Duhul Sfânt și Fecioara Maria; Răstignirea; Moartea; Învierea și Înălțarea la cer a Domnului Iisus Hristos; Pogorîrea Duhului Sfânt și întemeierea Bisericii creștine; Sf. Taine; învierea morților; vieța veșnică și toate

târg, se 'ntâmplă în sat un foc mare. Asta se petrecu noaptea, pe un vânt mare. Focul, ca o limbă uriașe, șterse vr'o zece case din sat. Abia scăpară cu viață oamenii, iar dobitoacele și tot avutul arseră.

Dimineața, când focul se stinse, părintele Ioan, adună la locul nenorocirii pe toți sătenii și le zise:

— Așa a fost voia lui Dumnezeu. Dacă a îngăduit Dumnezeu să ne vină nenorocirea asta, să nu cârtim. Multe nu știm și nu pricepem pentru ce se întâmplă așa; dar în schimb știm bine, ce trebuie să facem. S'a întâmplat nenorocirea, trebuie să ajutăm pe cei loviți de ea. Unul singur cu greu poate ieși din nenorocire, iar cu toții mai ușor. Să ajutăm fiecare cu ce putem. Acum e către vară. Până în toamnă cei arși de foc se vor adăposti cum vor putea prin case și prin șurile noastre, dar în acest timp trebuie să le facem case noi. Să cerem ajutor dela diferitele obștii de binefacere, să cerem lemn dela stat, și să nădăjduim că vom căpăta câte ceva. La lucru să dăm noi ajutor. În malurile de lângă

sat se găsește lut bun. Să facem cărămidă și s'o ardem. Să dăruim fiecare toată vara măcar câte-o jumătate de zi pe săptămână, că doar fiecăruia se poate întâmpla o nenorocire ca asta. Puneți-vă în locul lor și cum ați dori să vi se facă vouă, așa să faceți și voi lor.

Sătenii se învoiră cu toții la asta și chiar a doua zi sări tot satul să are și să sape pământul și grădinile celor arși. Părintele Ioan cu hârlețul în mână lucra în fruntea tuturor. De rămânea cineva în urmă cu lucrul ceilalți îl rușinau zicând:

— Ia uite la părintele Ioan cum lucrează!

Tot așa s'au făcut la vremea lor și celelalte lucrări. Pe la mijlocul verii au pregătit cărămida și chirpiciul, și se începu zidirea caselor. Părintele Ioan stăruia pretutindeni, ruga pe toți pentru ajutor și cerceta de aproape mersul lucrărilor. În biserică aminti de mai multe ori tuturor parohienilor de nenorocirea asta și nu fără folos, femeii de prin alte sate aduceau pânză bieților nenorociți. Sătenii către toamnă răsădiră pe lângă casele acestora, care pomi rodi-

învățăturile și faptele Mântuitorului Hristos; apoi vieța și faptele Sf. Apostoli și părinților bisericești, nu e cu putință a face o educație religioasă temeinică. E ca și cum ai zidi casă pe nisip.

Instrucția religioasă este aceea care satisface elementul rațional din ființa individului, iar educația religioasă satisface pe cele două elemente: simțirea și voința.

E drept că instrucția religioasă se realizează într-o oarecare măsură și în familie și școală. Nu se poate însă să rămână numai cu atât.

Cunoștințele religioase trebuiesc ținute vii în permanență în mintea individului, repetându-le și adăugând și altele necunoscute și în alte ocazii.

Una din aceste ocazii este și instrucția premilitară.

Cum se poate face și continua instrucția religioasă la premilitari? Prin predici, cuvântări și conferințe la sf. biserică și la alte ocazii în afară de biserică; prin distribuire de cărți religioase: Noul Testament, catehisme, cărți de rugăciuni, viețile sfinților, revistele religioase (gratuit, cu plată sau abonamente).

În această privință ar trebui ca niciun premilitar să nu fie lipsit de aceste cărți. În special trebuie să aibă în permanență fiecare, următoarele: Noul Testament; catehismul (de preferință: «catehismul creștinului ortodox», de P. S. Arhiereu Irineu Mihălcescu); Cartea de ru-

găciuni (de preferință: cea editată și întocmită de P. C. Pr. M. Bulacu sau cea întocmită de Pr. Protos. Teofil Ionescu dela Asociația: «Patriarhul Miron) și o revistă religioasă săptămânală (ex. «Ortodoxia» a Păr. Toma Chiricuță).

Sau dacă nu acestea ce le-am menționat, altele alcătuite în mod special pentru premilitari din inițiativa autorităților superioare bisericești.

Am spus însă că o bună îndrumare religioasă a premilitarilor, nu se poate face numai prin instrucția religioasă, ci și prin educația religioasă. Cum putem determina pe premilitari să trăiască adevărurile religioase? E foarte ușor. Tinerii premilitari trebuiesc duși la sf. biserică în fiecare Duminică și sărbătoare sub conducerea comandantului și a instructorilor spre a asculta Sf. Liturghie.

Dar numai când vin la sf. biserică trebuie să se roage premilitarii? Nu mai sunt și alte ocazii? Desigur că da.

Este știut că la școală elevii, înainte de a începe lecțiile și după ce le termină, fac în mod regulat rugăciunea.

Tot așa pot face și premilitarii, înainte de a începe instrucția și după ce termină, oriunde s'ar găsi: în vreo sală sau câmp.

Când se face munca de folos obștesc și premilitarii sunt concentrați. Sunt iarăși atâtea ocazii de a face rugăciunea: la inaugurarea mun-

tori, care șalcâmi și tei, care le aducea câte un stup doi, și altele.

Casele cele nouă au fost făcute după un plan nou, sub povăța părintelui Ioan. El așeză casele departe una de alta: grădinile de zarzavat nu le așeză în dosul caselor, ci între case.

În vederea vreunei noi nenorociri, el îndemna satul să samene o bucată de pământ obștesc pentru nevoile obștești. În ograda bisericii puse pomi și înființă o prisacă obștească. Învăță pe oameni cultura albinelor, îngrijea singur de albine și învăța pe oameni să știe a căuta de ele.

— Adevărat tată cu dor de copii, ziceau parohienii despre părintele Ioan. Se îngrijește de noi mai bine decât un tată de copii săi.

Soția părintelui Ioan încă nu ședea cu mâinile în sân. Ea se îngrijea de copii și de bagadelele satului.

Mamele se duc dimineața la câmp și lucrează acolo toată ziua, iar copiii stau singuri undeva la marginea ogrului, sau acasă sub privegherea vreunei babe bătrâne sau a vreunei copile de șapte ani. Copilașii sug lapte dintr'un corn înă-

crit, se bolnăvesc și mor. Soția părintelui Ioan tocmai o vădană și în casa aceleia începu să adune copiii de țâță. Văduva spală pe jos, asternu pae moi, întinde peste ele un țol de pânză și așază copilașii acolo unii lângă alții.

Pruncușorii spălați, hrăniți, înfășați în scutece curate, dorm liniștiți. Femeile când se duc la lucru dimineața, aduceau copiii la văduvă, iar când se 'ntorceau sara dela câmp, și-i luau.

— Mama noastră scumpă, cum să mai rugăm oare pe Dumnezeu pentru tine — ziceau femeile pline de recunoștință către soția părintelui Ioan. Înainte vreme de luam copiii în câmp, îi mâncau țintarii și tăunii; de-i lăsam acasă, se îmbolnăveau de pânțecce. Ne durea inima de mila lor. Acum însă suntem liniștite. A trimis Dumnezeu copiilor noștri înger păzitor.

Pe lângă copii de țâță mamele aduceau și pe cei mai mărișori, de trei, patru și cinci ani. Soția părintelui Ioan îi primea și pe aceștia și zicea veselă către mame:

cii de folos obștească; când stau la masă în comun și înainte de a se duce la dormit.

Folosul este și mai mare, când premilitarii ar lua parte activă și la slujbele religioase: Sf. Liturghie, tedeum, sfeștație, parastasul eroilor, etc., dând răspunsurile cuvenite.

Deasemenea, în ordine alfabetică sau în altă ordine, premilitarii pot să rostească: «Crezul» și «Tatăl nostru», în timpul Sf. Liturghii la sf. biserică.

Tot așa de bine și folositor este dacă mai fiecare ar ceti cazania și psalmii în timpul Utreniei.

Pentru a întări și mai mult dragostea și legătura sufletească față de biserică, premilitarii pot fi puși la curățirea locașului sfânt și curățirea curții și a cimitirului; — executare de împrejurări, plantații de pomi în curtea bisericii și a cimitirului.

Pe lângă toate acestea premilitarii să fie obli-

gați să vină regulat la sf. biserică nu numai în timpul instrucției, ci și în timp de vacanță: Crăciun și Paști, cel puțin, când trebuie să se spovedească și să se împărtășească cu Sf. Taine.

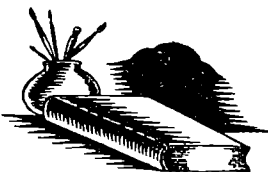
Mijlocul de control în această privință ar fi acesta: premilitarul să prezinte comandantului subcentrului adeverința din partea preotului respectiv, dacă a urmat regulat la sf. biserică, s'a spovedit și s'a împărtășit cu Sf. Taine. Cei ce nu se vor conforma vor suferi sancțiuni pe care comandantul crede de cuviință să le aplice.

Pentru educația religioasă a premilitarilor este folositoare și vizitarea bisericilor și mânăstirilor din alte regiuni sau localități.

Toate cele înșirate până aci, nu se vor realiza decât dacă preotul și comandantul subcentrului premilitar vor lucra mână în mână și din toate răspunderile.

PREOT AUREL I. CERNEA

Parohia Bărcănești-Prahova

— Aduceți aicea toți graurii. Vom întocmi o armată a lui Dumnezeu.

Acestora le turnă în ogradă câteva grămezi de năsip. Intr'un ungher de ogradă întinseră pe niște drugi un țol și sub el așezară o masă și scaune, iar în alt ungher sub alt țol înjghebară niște pătucene. Copiii se jucau, mâncau și se culcau, și apoi se sculau și iar se jucau. Copilașii erau astfel veseli, fericiți, iar mamele n'aveau nici o grijă, nici o neliniște.

Femeile începură să mai lese în ajutor preotesei și văduvei și pe câte una din ele, zicând:

— Las să rămâie astă aicea să-ți ajute, iar noi cu toatele vom lucra partea ei în câmp.

Preoteasa după schimbarea câtorva ajutoare, fi căzu dragă una, o nevastă tânără, Ileana, și-o rugă pe aceasta să rămâie toată vara la dânsa.

— E tare îndemânoasă, pricepută și cu milă de copii, — zicea ea. — Se pricepe mai bine decât mine. Născocoște tot felul de jucării. Copiii se țin droiaș de ea și — strigă mereu: «Săsică Iiană, vino încoa, vin la noi».

Femeile se învoiră cu plăcere la asta.

— Tu, Ilenuța, ai grijă aicea, iar noi vom face tot pentru tine.

Și așa au mers trebile toată vara. Părintele Ioan și soția sa aveau și ei un copilaș de un an. Preoteasa îl aduse și pe acesta, în «cazarma lui Dumnezeu». Din când în când venea la femeia și la fiul său și părintele Ioan. El de-aseemenea spunea istorioare mititeilor. Să asculte de părintele Ioan venau adesea și copilandri mai mari, ba se târâiau într'acolo și moșnegii și babele slabe.

În celelalte sate s'auzi curând de «cazarma lui Dumnezeu», și se ivi dorința de a se face și la ei, o asemenea cazarmă.

— Părinte, mamă preoteasă, învățați-ne și pe noi, ajutați-ne și nouă să ne punem la cale copilașii.

Părintele Ioan se sfătui cu Paulin, vorbi și cu alți moșieri și trebile se puseră la cale. La Paulin venise din capitală pentru timpul verii două domnișoare. Se găsiră oameni și în alte locuri. Se mișcă și preoteasa cea bătrână, soția părintelui Gavril. Trimetea măcar câte-o sticlă de

A C O N F E S I O N A L I I

Legiuitorii noștri de după războiu au inventat și acest termen, care de altfel nu reprezintă nicio realitate și nu are niciun sens. El este opera spiritului francmasonic care a inspirat legea noastră de culte și care domină viața noastră publică de după războiu. Căci așa precum francmasoneria internațională și umanitară peste realitatea națiunii duce la comunism și anarhism, tot astfel aconfesionalismul duce la ateism. Ori se știe că în practică nu există ateism, fiindcă nu există om care să-și fi putut smulge din suflet rădăcinile înăscute ale credinței. Se poate perverti ideea de Dumnezeu din sufletul omenesc, dar nu se poate distruge. Dar legiuitorul nostru legiferând o irealitate, cu știință sau fără, a deschis o poartă prin care se scurg toate curentele anarhice, destrămoătoare de neam și lege, fără ca să mai poată fi identificate și cunoscute de cei ce încă străjuiesc în apărarea statului național și creștin.

Fiindcă cele mai multe secte se ascund, în fața autorităților sub numirea de aconfesionale. Așa sunt trecuți în actele stării civile adventiștii, tudoriștii, nazareii, etc.

Desigur este legitimă întrebarea, dacă într-adevăr, aceste secte țin la ordinea stabilită în stat și respectă legile și instituțiile lui fundamentale, de ce nu au curajul să-și declare adevă-

rata identitate? De ce să recurgă la o *minciună*, și în interesul cui? De ce statul, ai cărui cetățeni se pretind a fi, să nu cunoască adevărata situație a cetățenilor săi? *Pentru ce se ascund dacă nu au nimic de ascuns?* Și notați între cei ce-și ascund identitatea religioasă sunt și adventiștii de ziua a șaptea, cărora proaspăta decizie ministerială, sub presiunea oculte iudeomasonice, le dă libertate.

Dar problema are și un aspect religios. Adevărul este că toți acești sectanți camuflați au o precisă identitate religioasă. Atunci de ce ei cari strigă urbi et orbi că vor să renască creștinismul primar și se ascund sub pretenția unei desăvârșite moralități, fac primul pas în noua lor situație religioasă *mințind?*

Cum se împacă pretenția de mântuire cu care le încurcă mințile predicatorii lor, cu *minciuna* pe care-i obligă s'o spună în momentul când își fac intrarea în sectă?

Se știe că numai un «da» că sunt creștini și un «nu» că nu jertfesc împăratului era simpla procedură după care erau judecați creștinii în vremea persecuțiilor. Iar cei ce răspundeau «nu» pentru prima și «da» pentru a doua întrebare erau socotiți de Biserică căzuți dela credință. Rătăciții de astăzi sunt însă prea ignoranți și rău voitori ca să înțeleagă toată măreția și sfințenia jertfei pe care stă Biserica adevărată.

lapte în «cazarma lui Dumnezeu», iar când părintele Ioan pleca să vadă pe copilașii din satele vecine, îi pune în căruță, la picioare, câte un coșuleț cu ouă:

— Dă puilor acelora să mănânce.

Cu bătrânii, părintele Ioan vorbea ceasuri întregi despre tineret. Aceștia se jeluiau:

— Nu ne aduce nici o bucurie tineretul acesta. Sunt obraznici, se poartă rău, fac tot felul de ticăloși.

— Contra cui vă jeluți? răspundea părintele Ioan. Contra Dumneavoastră de bună seamă. Așa i-ați crescut, așa-i aveți. Nu i-ați învățat la bine, i-ați lăsat de capul lor. Nu le-ați dat nici o pildă acătărea. Și deaceia au ieșit niște răi.

— Da unde era să-i învățăm? — oftau bătrânii.

— Nici noi singuri nu știm nimic acătărea, bun, luminat.

— Asta-i asta, — zicea părintele Ioan. Noi cei mai bătrâni fie cu anii, fie cu pozițiunea, nu facem decât învinovățim cu toții pe cei mai

tineri, iar de învățat nu-i învățăm nimic. Beția dela cine o învață tineretul?

— Dela cei mai bătrâni. Cum ne purtăm noi unul cu altul? Rău. Cum oprim dela ceva pe cei tineri? Cu «ho» ca pe dobitoace, sau cu «taci» și «marș de aici!» Sau cu «ți-oi da eu ție!» Și tineretul crește tot așa de grosolan.

Sfaturile cu bătrânii duseră pe părintele Ioan la ideea de-a se gândi și la tineret. Bășanii creșteau, într-adevăr, nu spre cinstea și bucuria satului: se deprindeau la beție, la certuri și la tâlhării. Părintele Ioan începu să privească de-aproape tineretul, să vadă care din ei e mai cuminte și mai vioi. Il oprea odată, de două ori, vorbea cu el, îl chema pe acasă, îi da câte o carte să citească. Așa făcu cu unu, cu doi, cu trei. Strânse un cerc. Seara s'adunau în cerdacul casii părintelui Ioan, ascultau citirile acestuia, istorisirile lui despre chipul cum trăiau altădată oamenii, cum trăiesc ei astăzi în alte părți, de ce se întâmplă felurile schimbări în viața popoarelor, cum s'ar putea și ei însuși îndrepta pe calea cea bună și altele. Părintele Ioan le cetea

Ba, mai mult, în parohia pe care o păstoresc și unde am găsit o puternică comunitate adventistă de ziua a șaptea, am descoperit că cei mai mulți dintre aderenții sectei nici nu știu că în declarațiile pe care le-au făcut și care erau formulare tip, ei nu au intrat în adventism ei în fața legii au rămas fără nicio religie. Au fost ei înșiși mirați când le-am arătat propriile declarații pe care le posed, dar s'au mulțumit unii numai să ridice din umeri și să spună, ei care-ți aruncă cu Scriptura în față «păi dacă nu știm carte». Iar trei din ei au declarat în fața șefului de post, în scris, că se miră cum au ajuns fără niciun cult, când ei au declarat că vor să se facă adventiști. Iată cum profitase conducătorul și casierul zecimilor de ignoranța lor.

Problema aconfesionalilor capătă prin noua dispoziție ministerială un aspect nou. Acolo pe lângă o serie de secte interzise și al căror număr nu este limitat, se citează ca având libertate, cu anumite condițiuni, numai trei, între care și adventismul de ziua a șaptea.

Aceiași decizie ministerială spune că identitatea acestor secte va fi dovedită după actele stării civile. Ori cea mai mare parte din sectele interzise ca și adventiștii de ziua a șaptea și creștinii după Evanghelie, care sunt autorizate, se ascund sub acelaș titlu de aconfesionale. Chestiunea este ceva mai complicată în ce privește sectele autorizate. Cu toate că situația lor legală este aconfesională, aceste secte vin și spun acum că sunt adventiști de ziua a șaptea

sau creștini după Evanghelie și deci cer libertate. Este aceasta o veche manoperă a lor. Și autoritatea noastră, cum se lasă încă orbită?

Fiindcă cu toată situația lor legală alta, aceste secte continuă să se bucure de drepturile pe care decizia mai sus amintită le dă numai celor ce sunt în fața legii adventiști sau creștini după Evanghelie, fără să li se închidă casele de rugăciuni și să li se pună vreo piedică.

Iată un caz de felul cum acești sectanți induc în eroare autoritatea. Conducătorul comunității adventiste din parohia ce păstoresc, cu toate că în actele stării civile este aconfesional, a cerut și a obținut dela Ministerul Cultelor «Biletul de identitate» cu Nr. 180187/15496 din 27. II. 1934, ca să conducă comunitatea adventistă din localitate. Ne întrebăm cu ce a făcut dovadă că este adventist de i s'a eliberat acest «bilet de identitate»? Cum se poate proceda atât de ușor într'un minister care are menirea să vegheze la aplicarea legilor și ordinii religioase în stat?

Nu este oare vremea ca autoritatea să nu se mai lase indusă în eroare și mințită de toți destrăbătorii ordinii și insultătorii a tot ce avem sfânt și temeinic în țara și neamul acesta? De aceea, adventiștii și creștinii după Evanghelie ca și ceilalți sectanți cari au mințit la ofițerul stării civile cu gândul de a recolta și de a se bucura de anumite drepturi, să tragă consecința minciunii lor: să li se închidă casele de rugăciune și să fie urmăriți cum se cuvine.

Pr. ION R. SERGHE Gostinu-Vlașca

din cărți, le istorisea dela sine, le arăta felurile tablouri. Le vorbea despre răutatea oamenilor, despre afundarea minții și a sufletului în somn păgubitor, despre cei ce au deșteptat adesea pe oameni din acest somn. Unii au stat toată viața pironiți asupra cărții; alții au făcut încercări și observațiuni, unii au săvârșit călătorii depărtate, au suferit foame și frig și tot felul de lipsuri. Și toate acestea le-au făcut ei ca să dobândească pentru ceilalți oameni, pentru cealaltă omenire, măcar o fărâmiță de cunoștințe nouă, ca să lumineze mai deplin viața cu adevărul. Alți oameni au adus lumii încă și mai mult: i-au adus nu numai mintea și știința lor, ci și inima, și iubirea, și voința de-a suferi și de-a muri cu dragoste pentru binele obștesc.

— Parcă's din poveste,—zicea băețanii fermecați de istorioarele părintelui. Acolo încă se spune cum năzdrăvanii se suiau pe munți, sau se pogorau în fundurile mărilor, să caute fericirea, s'o dobândească. Minunat!

— Va fi încă și mai minunat să alcătuiești singur aceste povești, să pregătești singur feri-

cirea oamenilor — adause părintele Ioan.

Vorbi el tineretului și de muceniciei creștini, de eroii iubirei, de eroii abnegațiunii și a jertfirei de sine pentru binele altora.

— Părinții și moșii voștri n'au vărsat pe ogor atâta sudoare, cât sânge au vărsat oamenii cu sufletele sfinte în timp de multe veacuri pentru binele lumii, — zice apăsător părintele Ioan tinerilor săi ascultători. Și dacă astăzi în viață e mai ușor de răsuflat, decât în vremile grele de demult, apoi aceasta o datorim oamenilor mari, cari s'au ostenit cu sudoare și sânge pe ogorul cel întins al lui Dumnezeu. Cu toate acestea mai sunt încă și astăzi părgănite multe bucăți din acest ogor, multe-s nearate și trebuiesc mulți lucrători.

— Luați, de pildă, viața noastră de sat, — se adresă părintele Ioan de dreptul tineretului, — cât întunec e aci, cât rău, câtă ticăloșie de tot felul. Cine să îndrepte toate acestea? Voi. Tineretul. Puterile voastre nu sunt încă istovite și sufletul nu vi-i pătat.

Băețanii căzură pe gânduri și încet, încet se

CATEVA CONSIDERAȚIUNI ASUPRA PREOȚIEI CREȘTINE

Spre a înțelege cât de măreață și înfricoșătoare este taina preoției creștine, este destul să ne amintim de exemplul clasic al celor doi mari sfinți părinți, sf. Ioan Gură de Aur și sf. Grigorie de Nazians, cari au avut atâta cutremurare în fața acestei taine, încât nu au îndrăsnit să o primească dela început. Poate fi vorba aici, de niște transfugi, cari socotesc că ar găsi situațiuni privilegiate în alte ocupațiuni sociale? Sau că acești sfinți părinți disprețuiau haina preoțească, sobră, retrasă, asupra căreia mulți de azi au rezerve, haină care impune în mod imperios o anumită purtare în viață, sustrăgând dela locuri și petreceri incompatibile cu ea? Nu! nimic din toate acestea. Ei erau teologi profunzi și creștini adevărați, cari disprețuiau bunurile materiale, ducând o viață de continuă contemplare. Ei cunoșteau și înțelegeau prea mult această taină; îi înțelegeau măreția, dar și obligațiile și greutățile inerente ei. Ei înțelegeau ce lucru mare și înfricoșat este pentru preot a jertfi Trupul Domnului. Pentru aceasta au fugit socotind că nu sunt vrednici.

Și cu drept cuvânt, ne întrebăm atunci: care sunt puterile cu care investește această taină pe om, încât acești doi mari sfinți să se cutremure în fața primirii ei?

După cum ne spune sf. Ioan Gură de Aur în

tratatul său «Despre preoție» (cartea III), aspectele acestei puteri sunt două și anume: a) puterea asupra Trupului natural al Mântuitorului Hristos, adică puterea de a aduce și oferi jertfa Trupului și Sângelui Domnului, instituită la Cina cea de Taină și b) puterea asupra trupului mistic al Mântuitorului Hristos, adică asupra credincioșilor, prin puterea de a-i învăța, boteza, ierta păcatele și a-i vindeca de boale.

Aceste două puteri alcătuiesc împreună preoția creștină instituită de Mântuitorul Hristos.

Pentru a înțelege însă, cât de mare este preoția creștină, trebuie mai întâiu să vorbim despre preoția Mântuitorului Hristos. Primul preot și cel mai mare este Mântuitorul Hristos, mai presus de preoția V. Testament, fiind preot după rânduiala lui Melchisedec, fără început și fără sfârșit.

Păcatul strămoșesc, stricând armonia raporturilor între om și Dumnezeu, produce alterarea calităților deosebite cu care fusese înzestrat omul la creiere. Pentru repararea dreptății divine și pentru iertarea păcatelor, omul a adus lui Dumnezeu în decursul timpului tot felul de jertfe, din animale, din păsări, etc. Nici o jertfă însă nu era îndeajuns de mare și de valoroasă pentru a împăca pe om cu Dumnezeu. Era nevoie de o jertfă mare, unică, adusă de o per-

făcură mai liniștiți, mai cumpătați. Dela o vreme începură și fetele să vină cu ei în cerdac la părintele Ioan. Acestora părintele Ioan le povesti despre femeile cele mari și sfinte, despre sfânta Nina, care a luminat cu evanghelia și a întors la Hristos o țară întregă, Caucazia, despre țărâna franceză, Ioana d'Arc, care a îmbărbătat pe poporul său și a scăpat țara de dușmani, despre Antuza, mama sfântului Ioan Gură de aur, și despre alte mame și surori, cari au crescut bărbați mari, au ajutat cu pilda lor pe copii și pe frați să dobândească o inimă înflăcărată și plină de iubire.

— Christofor Columb a descoperit America, — încheie părintele Ioan povestirea sa, — și a adus de peste mare, din țările nouă bogății nenumărate, aur, pietre scumpe, lemne prețioase. Învățații mari au descoperit felurite puteri în natură și au îmbogățit cu ele vieța noastră. Cea din urmă fată, cea mai simplă mamă poate să facă descoperiri încă și mai prețioase: să găsească pe Dumnezeu în inima fratelui său, a copilului său și cu ajutorul acestui om de aproape

să arate pe Dumnezeu oamenilor, să îmbogățească viața noastră cu nouă raze de lumină dumnezească.

Băetani și fetele se strâneau din ce în ce mai cu drag în cerdacul părintelui Ioan. Și părintele Ioan îi numea răsadnița sa.

— Altoți-vă în tulpină pomi buni, — le zicea el cu drag, — adunați puteri, creșteți pomi mari și puternici ca apoi din voi să se facă pentru sat fructe frumoase și gustoase.

Tineretul ducea acasă noile idei și le împărtășea și bătrânilor lor. Bătrânii începură a cădea și ei pe gânduri. Șe ridicară felurite întrebări; sufletul începu să se trezească.

Părintele Gavril se uita la toate acestea cu ochi răi și nu odată mormăi pe sub nas părintelui Ioan:

— La ce faci sfinția ta acestea toate? Cu ce scop? De ce le turburați sufletul? Vor începe a cugeta și vor cădea în vreo erezie și vor da naștere la vreo sectă.

După o vreme însă părintele Gavril se deprinse cu munca părintelui Ioan și-l lăsă în pace.

soană fără de păcat. Omenirea însă, prin propriile sale puteri, nu putea realiza acest lucru, dar, Dumnezeu atât de mult a iubit lumea, încât pe unicul său Fiu l-a jertfit pentru ea, căci dacă omul nu a putut să se ridice la Dumnezeu, apoi se pogoară Dumnezeu la el. Astfel Domnul nostru Iisus Hristos, a doua persoană a Sf. Treimi, se pogoară pe pământ, ia trup omenesc, ia asupra sa păcatele oamenilor, pe care le ispășește răscumpărând lumea prin jertfa Trupului și Sângelui Său.

Se vede dar că preoția Mântuitorului Hristos constă în această obligație ce a luat-o de a se întrupa și de a se jertfi pentru a răscumpăra lumea. În lucrarea sa preoțească El este tot odată: altarul pe care se jertfește, jertfa care se aduce și preotul care oficiază. Preoția Mântuitorului Hristos este eternă, după rânduiala lui Melchisedec, nici început al zilelor având și nici sfârșit al vieții (Ebrei VII. 3).

Intrucât preoția Mântuitorului Hristos este una singură, ca și jertfa, eternă și universală, urmează în mod neapărat că toți preoții creștini participă la preoția Mântuitorului Hristos. «Nu sunt două preoții pentru că nu sunt două jertfe pentru păcat. O singură jertfă, aceea a Mântuitorului a răscumpărat pentru totdeauna lumea și este neîncetat oferită în ceruri de singurul Preot, înaintea altarului etern, iar pe pământ prin mulțimea preoților cari se succed și cari nu fac decât una cu El, pentru că ei participă la

preoția Lui (cf. Maniug Sacerdoce éternel p. 5).

Iată dar unul din aspectele mărețe ale preoției, care au umplut de teamă sufletele celor doi sfinți părinți: participare la opera de mântuire, integrare în preoția lui Hristos, participare nu simbolică, ci reală, după cum real este și sacrificiul pe care-l aduc. La Cina cea de Taină, Mântuitorul Hristos dă însăși Trupul și Sângele Său în realitate, căci ținând pâinea și vinul în mâini, le arată pe acestea ca fiind Trupul și Sângele Său, deci nu mai poate fi vorba de nici o îndoială. Prin cuvintele din urmă «aceasta să o faceți spre pomenirea mea», Mântuitorul Hristos face pe apostoli preoți, adică le dă marea putere de a jertfi Trupul și Sângele Său. «Niciodată nu a fost acordată omului o mai mare putere și onoare decât aceea de a jertfi corpul lui Hristos și nu se poate concepe o sfințenie mai mare decât cea necesară preotului pentru a îndeplini o acțiune așa de divină» (cf. Maniug op. cit. p. 8), căci într'adevăr, ce poate fi mai înălțător pentru om, decât a participa la preoția lui Hristos, a-I lua locul, a-L jertfi pentru lume, adică a putea să ridici — prin oficiul pe care-l îndeplinești —, pâinea și vinul, cari deși rămân tot cu aspectul lor natural, la starea de însăși Trup și Sânge al Domnului, pentru mântuirea lumii?

Preoția creștină este, deci, participare și integrare în preoția lui Hristos. Preotul colaborează cu Mântuitorul; preotul îndeplinește rolul

Din firea lui părintele Gavril nu era om rău și nici prost, dar cu privire la idealurile părintelui Ioan era cu totul nepriceput. Lui nici prin cap nu-i trecuse ideea de-o activitate pastorală largă. I se părea că toată treaba preotului este slujba la biserică și în popor; încolo toate sunt deprisos, născociri, ba chiar un fel de anarhism. Văzând însă că părintele Ioan lucrează serios și că din munca lui în doi, trei ani au eșit lucruri frumoase, pe care el nu le-a putut obține în zeci de ani, părintele Gavril căzu pe gânduri:

— Se vede că vin alte vremuri și se cer și astfel de oameni!

Alții din tovarășii de preoție ai părintelui Ioan, de prin satele vecine, priveau altminterlea la el. Afară de foarte puține excepțiuni, ei se uitau chiorăș la născocirile părintelui Ioan și ziceau:

— Din toate astea nu iese nimica. Reclamă goală. Numai strică poporul, îl destrăbălează, îl deprinde la ispite. Ba mai mult încă: este un scandal întreg. Unul face, să facă și alții, iar dacă alții nu fac, numai decât țăranul întrebă:

«pentru ce nu fac?» Secta e gata cât ai clipi din ochi.

— Fără născocitori e mai bine, — ziceau cu indignare vecinii. Slavă lui Dumnezeu am trăit și așa și a fost bine. A fost pace și liniște.

Se inciudă strașnic asupra părintelui Ioan și cel întâi bogătaș din sat, crășmarul, cumătrul protopopului și prietenul suprefectului. El se supără pe părintele Ioan din pricină că nu-și putuse căsători feciorul cu fata lui moș Mihăilă. Se mai supără el și pentru că părintele Ioan nu-i dădea acelaș respect ca părintele Gavril. Dar mai cu seamă pentru activitatea părintelui Ioan care amenința serios negoțul crășmăresc. În sat bețiile se răriseră. Mai mult încă: sătenii se sfătuiau să înființeze o tovarășie împotriva beției. Crășmarul, afară de toate acestea începu să aibă tot mai puțin amestec în trebile țăranului, căci acesta cum i se întâmpla ceva da fuga la părintele Ioan:

— Părinte, învață-mă ce să fac.

Crășmarul în mânia sa adesea amenința pe părintele Ioan:

de preot al Mântuitorului, adică îl înlocuiește pe Mântuitorul și-I jertfește trupul, dar această cooperare și înlocuire presupune și o identificare cu Mântuitorul, căci dacă El s'a adus pe Sine ca jertfă, preotul la fel trebuie să se ofere pe sine Domnului în jertfa euharistică, prin curățenia trupului și sufletului său.

Mântuitorul Hristos dă astfel deplină putere preotului de a participa la preoția Sa și a-l înlocui în aducerea jertfei trupului său. Această putere, dată preotului asupra Trupului și Sângelui Său, adică asupra corpului său natural, alcătuiește prima parte a preoției creștine.

A doua putere a preoției este cea dată de Mântuitorul asupra trupului Său mistic, adică asupra credincioșilor.

În chemarea apostolilor, Mântuitorul Hristos le arată dela început, care este datoria lor în viitor, când le zice «veniți după mine și vă voi face pescuitori de oameni». Lăsând la o parte ideia care se desprinde în primul rând din acest citat, și anume aceea că preoția este o chemare și nicidecum o profesiune de aranjament social ca celelalte, scopul preoției și al apostolatului este acela de a lucra pentru mântuirea oamenilor.

Prima putere pe care o conferă preoției în acest sens, este aceea de a învăța poporul: «Mergând învățați toate neamurile...» Și aici trebuie să remarcăm faptul că nu este vorba numai de o putere a preoției, ci și de o datorie, preoția fiind totodată și chemare și trimitere.

...«Botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh» (Matei XXVIII. 19).

Prin taina botezului, preotul apare ca un îm-

preună lucrător la edificiul bisericii creștine, fiind părintele spiritual al noilor născuți prin apă și prin Duh.

«Toate câte veți lega pe pământ, vor fi legate și în ceruri și toate câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate și în ceruri» (Matei 18, 18).

«Luați Duh Sfânt și cărora veți ierta păcatele, iertate vor fi, și cărora veți ținea, ținute vor fi» (Ioan XXI, 22), le spune Mântuitorul apostolilor dându-le o putere nelimitată asupra sufletelor și trupurilor. Preotul este trimisul și reprezentantul Mântuitorului Hristos, ale cărui hotărâri sunt definitive, căci așa cum va decide el pe pământ, așa va fi și în cer. Iată la ce onoare a înălțat Mântuitorul preoția creștină și cât de mari puteri i-a dăruit!

Din cele afirmate, reiese într-o largă măsură măreția și onoarea preoției pentru a fi plasată dintr'odată deasupra tuturor funcțiunilor omenești. Dar în aceeași măsură în care preoția conferă drepturi și puteri, conferă și datorii. Ea este socotită ca cea mai înaltă treaptă de iubire față de Hristos. Căci într'adevăr Mântuitorul Hristos întrebând pe apostolul Petru dacă-l iubește — și încă îl întreabă de trei ori — și la răspunsul apostolului care nu putea fi decât afirmativ, Mântuitorul Hristos nu-i spune altceva decât «paște oile mele», adică turma credincioșilor. Deci conducerea turmei este privită de Mântuitorul Hristos ca cel mai înalt grad de iubire față de Sine. Și pentru păstrarea acesteia am văzut că a investit preoția cu toate puterile spuse mai sus, dar «dacă păstorul pierde oile sale din cauza furtunii, boalei sau oricărui accident asemănător, poate că va găsi milă în-

— Să s'ație el dela mine! Am să-i dau eu lui. Am să mă socotesc eu cu dânsul.

Se utia chiorăș la părintele Ioan și protopopul:

— Sfinția voastră, părinte Ioane, cetiți, cu băetanii tineri felurite cărticele; și tot de cele lumești. Băgați de seamă să nu iasă ceva rău.

— Eu socot că-i mai bine să cetească băetanii cărți, de cât să numere la pahare în crâșmă, răspundea părintele Ioan.

Protopopul se supără.

— Da ce, părinte Ioane, dai a înțelege câte ceva? Mă pișcați, că eu găzduiesc la cumătrul meu, la crâșmariu? Apoi îndrăznesc a vă aduce la cunoștință, că aveți păreri greșite despre

dânsul. El e creștin adevărat, curat pravoslavnic, și lipsit de duhul sectarismului.

Părintele Ioan întâmplare, stând de vorbă cu Paulin, aminti în treacăt și despre cele ce vorbise cu protopopul despre crâșmar. Paulin se indignă, ceru amănunțimi și zise:

— Fiți cu băgare de seamă. La bine să nu vă așteptați, iar rău pot ei face mult și ușor. Inima mea simte, că nu de geaba s'a vorbit despre tăria în credință a crâșmarului și de duhul sectarismului.

— SFARȘIT —

intea stăpânului său; sau dacă trebuie să facă o reparație desigur că nu va fi decât o reparație cu bani; dar aceleia căruia i-au fost încredințați oamenii, această turmă rațională a lui Hristos, riscă sufletul său», zice sf. Ioan Gură de Aur «și nu banii săi în pierderea oilor încredințate». (op. cit. c. 20). Mai mult chiar, preotul trebuie să ducă neîncetat o luptă aprigă pentru păstrarea lor. De aceea preoția cere un suflet mare. Sf. Grigore cel Mare zice că preotul are atâtea suflete câte i-au fost încredințate spre păstorie: a pierde din ele, însemnează a pierde propriul său suflet (cit. după Maniug op. cit. p. 34). Pentru aceasta sf. apostol Pavel, gândindu-se la greaua răspundere a preoției, îndemna pe credincioși a-i asculta și a li se supune, căci zice el «ei (preoții) veghiază asupra sufletelor voastre, căci într'o zi vor da socoteală» (Ebrei XIII. 17).

Spiritul veacului acesta, materialist și ateu, desconsideră rolul cel mare al credinței religioase și al preotului în viața omului și a societății. Dar când preoția este așa de sublimă, eu nu pot încheia decât cu cuvintele sf. Ioan Gură de Aur, care zice: «Ce nebunie poate fi mai mare decât aceea de a disprețui o funcțiune fără de care noi nu putem să ne mântuim. Dacă nimeni nu poate intra în împărăția cerurilor fără să fi fost renăscut prin apă și prin Duh; fără să fi luat Trupul Domnului și să fie băut Sângele Său pentru a avea drept la viața vecinică; și dacă nimic din toate acestea nu se îndeplinesc decât prin mâinile curate și sfințite ale preotului, cine va putea scăpa fără ajutorul lor, de focul gheenei și a dobândi împărăția cerurilor?» (op. cit. c. 36).

Preotul Gh. IORDACHESCU

IN PRAJMA ALEGERILOR ORGANELOR REPREZENTATIVE ALE BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

La 31 Decembrie 1937 expirând perioada de șase ani pentru cari au fost alese și constituite organele reprezentative și executive ale Bisericii Ortodoxe Române, în lunile Ianuarie și Februarie 1938 s'au fixat alegerile și constituirea acestor organe pentru periodul 1938-1944. Din observațiile cari s'au putut face la alegerile precedente ale acestor organe, se pot trage concluzii pentru cele viitoare, de cari noul Regulament a mai ținut cont pe ici pe colo. La alegerea organelor reprezentative ale parohiilor, protoierilor și membrilor clerici delegați în Adunarea Eparhială, preoții nu întâmpină greutăți prea mari.

Preotul își cunoaște destul de bine enoriașii săi pe care-i păstorește, așa că-i poate face să înțeleagă rostul consiliilor parohiale și epitropesți și să pătrundă în ele numai cei cu adevă-

rat vrednici de această mare cinste. Preoții se cunosc bine unii pe alții și deci știu pe cine să trimeată ca să-i reprezinte în Adunările Eparhiale. Greutatea cea mare însă pentru noi preoții este aceea când suntem puși în fața alegerii membrilor mireni pentru Adunările Eparhiale. și iată pentru ce:

a) Toți mireni cari vor să fie membrii ai acestor adunări, în majoritate, nu vin decât trimiși de *cluburile politice* respective, pe cari preoții nu-i cunosc decât din auzite, iar despre viața lor religios-morală nici idee nu au.

b) Toți acești delegați ai cluburilor politice n'au alt interes decât să-și afirme și pe această cale numărul voturilor pentru partidul politic respectiv.

c) Fiind pus în joc clubul politic respectiv de

la centru, atunci sunt puși în mișcare toți agenții lui dela centru până la cel mai umil sat din parohiile noastre. Chiar candidaturile acestor mireni vin preoților prin tovarășii și prietenii politici și atunci ai durerea sufletească să vezi cum la aceste alegeri se întrebunțează metode și vocabular dela celelalte alegeri politice.

Pentru ca să se evite acestea ar trebui:

a) Toți membrii mireni cari candidează pentru adunările eparhiale să fie recomandați centrelor electorale *numai de către Preoții ai căror enoriași sunt aceștia* și să se arate: ce merite creștinești îi îndreptătesc la această mare cinste ce li se face din partea creștinilor de-ai trimite ca delegați ai lor.

b) Am ruga foarte respectuos înaltul For al Sf. noastre Biserici ca să interviev la cluburile politice și oamenii politici și a le pune în vedere ca să nu mai turbure aceste alegeri prin punerea în mișcare a tuturor agenților politici, ci să dea voie să candideze din partea lor pentru Adunarea Eparhială numai cei cu merite creștinești și cu gânduri bune pentru Sf. Biserică strămoșească.

c) Pentru ca să se evite aceste certuri și mai mult — Preotul care este președintele de drept al biuroului electoral, trebuie să uite cu desăvâr-

șire că face parte din vreun partid politic și să nu influențeze cu nimic asupra votului.

d) Noi preoții cari lucrăm de 12 ani potrivit legii de organizare a Bisericii, ar trebui să ne unim și să facem să pătrundă în Adunările Eparhiale și delegați din partea parohiilor rurale. Nu avem noi atâta epitropi și consilieri parohiali cari în acest timp ne-au ajutat și am făcut cu ei atâtea fapte mărețe pentru Sf. noastră Biserică? De ce să trimitem numai pe cei dela orașe, cari sunt în majoritate foarte ocupați și cari nu ne cunosc câtuși de puțin nevoile noastre. De pildă: câți din noi mai știm cari sunt delegații noștri pe cari i-am trimis acum șase ani în Ad. Eparhiale? Sau cine i-a mai văzut prin parohiile noastre pe acești domni să ne întrebe și de păsurile noastre?

e) Tot noi preoții ar trebui să fim atenți la alegerea membrilor clerici și să facem ca să nu mai trimitem în Ad. Eparhiale numai tot organele de control ale noastre: Protoierei, Consilieri episcopoești, etc. Să trimitem preoți cari au dorința sinceră de a ne apăra interesele. Organele de control o au și-așa și ne pot apăra mai bine decât ca delegați în Ad. Eparhială.

Pr. I. N. OPORAN.

C R O N I C A I N T E R N A

CULTURALE

Mare manifestație religioasă-culturală în orașul Alexandria, Județul Teleorman

Duminică 28 Noembrie cor., a avut loc în orașul Alexandria, o remarcabilă manifestațieune de ordin cultural-religios cu prilejul deschiderii cercului pastoral al preoțimeii din Alexandria și împrejurimi.

S'a dat cea mai mare atenție deschiderii a-

cestui cerc pastoral, spre a stimula la lucru duhovnicesc pe toți preoții din acea regiune. Prin concursul și râvna depusă de Părintele Protoiereu de Alexandria, Gh. Stăiculescu, s'a organizat pe lângă această manifestație religioasă și o conferință misionară, cu toți preoții din acea protoierie.

La aceste importante lucrări a luat parte Păr. Mihail Bulacu, consilier cultural al Sf. Arhiepiscopii, precum și preoții Gh. Vintilescu, director la Sfântul Sinod și Dumitru Cristescu, dela biserica Sf. Vineri-Herasca.

Sâmbătă seara P. C. Lor au vizitat șezătoarea religioasă ținută la școala primară din Alexandria organizată de Păr. P. Ionescu, care

desfășurată o deosebită activitate în laturea catehetică. Aci credincioșii au executat frumoase cântări religioase în comun și s'au explicat versete biblice de către pâr. P. Ionescu.

La sfârșit a luat cuvântul pâr. consilier cultural M. Bulacu, care a arătat marea importanță a lecțiilor biblice pentru popor și rolul educației religioase ce se desprinde din aceste adunări duhovnicești. P. S. Sa a adus aprecieri elogioase d-lor învățători ai acelor școli, care lucrează în strânsă colaborare și armonie cu preotul local, aducând astfel o reală contribuție la promovarea culturii în popor.

A doua zi, Duminică, s'a săvârșit Sf. Liturghie la biserica catedrală din localitate, de către un sobor de preoți, în frunte cu pâr. Dumitru Cristescu, care a rostit și predica zilei. La acest serviciu religios, au luat parte mulți credincioși.

După masă, dela ora 2-4, a avut loc în sala de ședințe a primăriei locale o conferință de ordin cultural-misionar cu preoții din protopopiatul Alexandria. Aci pâr. Mihail Bulacu a dat frumoase sfaturi și îndrumări preoților de față, asupra lucrării catehetice în școala primară. Chipul și misiunea preotului are mare influență asupra sufletului copiilor. Legătura cu tineretul trebuie bine susținută și preoții nu trebuie să lipsească dela această sfântă îndatorire a catehizării. Conflictete personale cu învățătorii trebuie să dispară, preoțimea fiind obligată de înalta ei misiune să-i asocieze în lucrul evanghelic. Preotul să-și facă datoria, învățând pe copii să cânte răspunsurile Sf. Liturghii. Având tineretul bine pregătit și cu aleasă educație religioasă, ai parohia de mâine bine organizată. Dificultăți sunt multe, dar perseverent cu vocație și ideal, prudență și înțelepciune, se birue totul.

Au luat cuvântul la această ședință preoții: Apostolescu, Zalaua și pâr. protoiereu Stăiculescu, care au arătat situația reală din parohii și au cerut oarecari lămuriri cu privire la catehizarea în școală.

După aceasta a luat cuvântul pâr. Dumitru Cristescu, dela biserica Sf. Vineri-Herasca, care a vorbit despre metodele de combatere a sectelor. P. C. Sa arată că preotul de enorie este pivotul de lucrare evanghelică și de biruință împotriva sectelor. Forța apostoliei noastre este Hristos, cu care trebuie să stăm în cea mai strânsă comuniune duhovnicească. În privința combaterii sectelor e nevoie să se dea atenție la două laturi de preocupări: pregătirea sufletească-mo-

rală și cea intelectuală a preotului. Cu pregătirea duhovnicească va influența direct asupra sufletelor enoriașilor, iar cu cea intelectuală va ști să răspundă la atacurile rătăcite ale sectanților. A insistat asupra activității pe care trebuie s'o desfășoare preotul prin șezătorile săptămânale, care au nevoie să fie bine organizate. Vizitarea credincioșilor din parohie și interesarea de nevoile lor sufletești și materiale, precum și formarea unui fond misionar parohial și intensificarea colportajului în parohie, sunt tot atâtea metode pe care le impun vremurile de azi.

La această discuție au luat cuvântul și preoții P. Ionescu, Pârnu și A. Dencescu.

La ora 4 a avut loc în sala teatrului local conferința pâr. Mihail Bulacu, care a vorbit despre «Ortodoxia și tăria sufletească a neamului», în fața unui public foarte numeros. După ce P. C. Sa a arătat pe larg rolul important pe care l-a avut biserica creștină asupra dezvoltării culturale a poporului român; și după ce a insistat și asupra rolului pe care l-au avut mănăstirile dealungul veacului asupra promovării cărții în popor, a vorbit despre dezvoltarea școlii prin biserica ortodoxă. Deasemenea a dezvoltat ideia că oriunde strămoșii noștri s'au abătut dela Ortodoxie, și-au pierdut limba, fiind înghițiți de popoarele eterodoxe în mijlocul cărora trăiau. Incercările confesiunilor creștine dela popoarele vecine, de a ne schimba credința noastră strămoșească, în loc să-și poată realiza gândul cel rău, din contră ne-au întărit mai mult. Astfel ducerea câtorva tineri la Roma, în loc să îndrăgească romano-catolicismul, ei au pătruns mai adânc în tainele limbii latine, aflând legătura dintre limba neamului nostru și a strămoșilor noștri romani. Iar gândul protestanților de a-și împrăștiia reforma prin cărțile românești tipărite la Sibiu și Brașov, ne-a grăbit mai mult realizarea unei vechi dorințe, de a tipări cărțile noastre bisericesti, începând cu evanghelia și explicarea cuprinsului ei în limbă românească. Sectele religioase atrase în aceste județe bogate ale țării, mai mult de dorul de îmbogățire, decât de dragostea pentru sufletul românesc, făcându-ne veghetori asupra primejdiei scopului urmărit, ne vor folosi mai mult în promovarea muncii noastre misionare, de a împuțina cât mai mult numărul analfabeților religioși ai satelor noastre. Căci din bătrâni avem această îndatorire, ca tot creștinul ortodox să-și cunoască pe cât se poate, isvoarele credinței sale strămo-

șești: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Faptul că întotdeauna biserica strămoșească a sprijinit unitatea sufletească a neamului românesc, impune și astăzi îndatorirea tuturor factorilor de seamă ai Statului român, de a fi veghetori și sprijinitori ai lucrării bisericii strămoșești, pe care o desfășoară ca o adevărată mamă sufletească a fiilor neamului nostru.

După conferință au urmat frumoase coruri religioase și naționale, executate de corul «Armonia», condus de d-l Jean Simulescu. La sfârșit a vorbit p. Gh. Tuinea, mulțumind p. Mihail Bulacu, în numele preoțimii, și al poporului credincios din Alexandria, pentru această manifestație culturală atât de necesară stimulării la lucru duhovnicesc pentru preoțime și atât de bine venită pentru o intensă trăire religioasă a credincioșilor.

MISIONARE

Mișcare misionară în protopopiatul I. T.-Măgurele.

Activitatea misionară a fost pornită cu energie și în toamna aceasta. Ea a fost întinsă și în penitenciarul T.-Măgurele, unde sunt astăzi 150 de deținuți.

Acțiunea aceasta a fost primită cu multă dragoste de către d-l Prim Președinte al Tri-

Cercul pastoral „Măgurele“, după ședința religioasă ținută la Penitenciar.

bunalului, de d-l Prim Procuror, precum și de ceilalți domni magistrați. D-l Director al închisorii a dat și dă tot sprijinul.

Ea constă într-o șezătoare religioasă sau două, ținute lunar. Fiecare șezătoare este precedată de un serviciu religios, urmat de predică.

Prima ședință religioasă s'a ținut în ziua de 23 Noembrie ora 10 dim., de către cercul pastoral „Măgurele“, cu concursul școalei de cântăreți „Macarie Ieromonahul“ din Turnu Măgurele.

Fiind față d-l Prim Procuror Tr. Niculescu, d-l Director al Penitenciarului, funcționarii și toți deținuții, s'a oficiat mai întâi de Pr. Protopop Metodie Popescu, asistat de preoții: Pr. B. Dumitrescu și Pr. St. Bunea, „Sf. Agiasmă“.

A predicat apoi frumos și pe înțelesul celor prezenți pr. St. Bunea despre „Ispită“.

Asistența a trecut apoi în sala de mese a penitenciarului.

Ședința religioasă s'a început cu rugăciunea „Tatăl nostru“ cântată de preoți, cântăreți și elevii școalei de cântăreți.

Au urmat apoi recitări frumoase, toate religioase, spuse de elevii școalei de cântăreți.

Printre recitări, corul condus de pr. Fl. Dragnea care este și profesor de muzică-bisericească la școala de cântăreți, a executat cu multă măiestrie următoarele coruri:

Cât de mărit, Nădejdea mea, Mare este taina creștinătății, etc.

În urmă a vorbit pr. Metodie Popescu, despre „Pocăință“. În cuvinte calde C. S. mișcă inimele, cerându-le întoarcere la Domnul Iisus Hristos.

Apoi deținuții au fost învățați să cânte „Cu noi este Dumnezeu“.

La rugăciune s'a cântat apoi această rugăciune de către toți cei prezenți.

Li s'au distribuit după aceia deținuților 150 de broșuri religioase — editate de Frăția Patriarhul Miron. A fost o frumoasă ședință de reculegere, care a descrețit frunți și a mișcat sufletele.

Celelalte ședințe vor urma astfel:

La 8 Decembrie ședința ținută de cercul pastoral Râioasa, la 18 Decembrie ședința ținută de școala de cântăreți, la 28 Decembrie rularea filmului „Viața Domnului Iisus Hristos“ cu cinematograful protopopiei etc.

Această lucrare misionară cere noi sacrificii preoților și cântăreților din protopopiatul Circ. I Turnu Măgurele. Ea a fost primită însă cu plăcere. E un teren unde satisfacția că ai muncit o primești de îndată.

De altfel preoții și cântăreții din acest protopopiat sunt încercați în lupta misionară și pentru ducerea ei au înțeles totdeauna să se sacrifice.

O importantă ședință a frăției „Patriarhul Miron“.

Duminecă 28 Noembrie a. c., s'a ținut la Frăția «Patriarhul Miron» din Pavilionul Regal (Parcul Carol) o interesantă ședință, la care au luat parte câteva sute de credincioși.

După ce s'au executat diferite cântări religioase, Părintele *Dumitru Popescu* dela Biserica Sfântul Dumitru-Postă, prezintă adunării pe d-l *D. Filiti*, membru în Consiliul Legislativ, urmas al Episcopului Filiti, ctitor de biserici, care va ține o conferință: Despre însemnătatea ce au avut și o mai pot avea sfintele locașuri, în viața neamului românesc.

Domnul *Filiti* își începe conferința d-sale, arătând cum s'au întemeiat primele mănăstiri în Țările Române, dela Vodița și Tismana, clădite din îndemnul călugărului Nicodim, apoi Neamțul în Moldova și Prislop în Ardeal, de către ucenicii acestuia. A urmat apoi evlavia domnitorilor și boerilor, cari înălțau mănăstiri și biserici, înzestrându-le cu averi, ca slujitorii lor să poată trăi și să poată face binefaceri.

Importanța mănăstirilor se poate privi din mai multe puncte de vedere: Ele au fost focare de învățatură religioasă, unde creștinii alergau să audă cuvântul Sfintei Evanghelii; au fost locașuri de binefacere, căci primele spitale au fost în bolnițele mănăstirilor; au fost centre de artă, căci în ele s'a dezvoltat pictura, sculptura, scrierea caligrafică înflorită; în ele s'au scris primele letopisețe, din cari au ieșit cronicile de mai târziu. Tot în mănăstiri au fost instalate primele tipografii din care au ieșit primele tipărituri.

Amintește după aceasta, de secularizarea averilor mănăstirești, din pricina căreia mănăstirile nu au mai avut posibilitatea să desvolte o activitate pe teren cultural și social, precum și

de înțeleapta măsură luată în vremea din urmă, de a se înzestra iarăși mănăstirile cu averi, pentru ca astfel să-și continue activitatea întreruptă timp de 100 ani. In acest sens menționează neîntreruptele intervenții făcute de I. P. S. Patriarh și de I. P. S. Nicodim al Moldovei.

Părintele *Teofil* mulțumește d-lui Filiti pentru conferința ținută, care a fost ascultată cu un viu interes, mai cu seamă că d-sa are o plăcută dicțiune, — și propune adunării ca d-l Filiti să fie considerat ca membru de onoare al Frăției. Adunarea în unanimitate aprobă și ovaționează pe noul membru de onoare, cântându-i «Mulți ani trăiască!».

Domnul *Toma Culcea*, misionarul Frăției, vorbește despre comunism și lupta pe care creștinii trebuie s'o ducă neîncetat contra acestei buruieni rele ce a năpădit țările creștine. Prezintă apoi credincioșilor un grup de studenți din Asociația misionară a studenților creștini, întemeiată de d-l *V. G. Ispir*, profesor de Indrumări Misionare și Sectologie la Facultatea de Teologie din București. Acești studenți vor forma o echipă misionară care va predica în zilele de sărbătoare la ședințele Frăției. Prezintă și pe președintele acestei Asociații, d-l Const. Mihalache, student teolog în anul al IV-lea, care va vorbi despre scopul ei și mijloacele de realizare.

Domnul *C. Mihalache* în scurt, arată cum Asociația misionară a studenților creștini a fost întemeiată, acum 12 ani, de către d. Prof. Ispir, cum a lucrat, mai ales prin școlile duminicale, și cum activează în prezent sub președinția d-sale și cu sfaturile și îndemnurile atât ale d-nului profesor Ispir, cât și ale asistentului d-sale, d. Toma Culcea. Promite că studenții vor lucra în acest laborator al Bisericii, cu toată sârguința, astfel ca să contribuie și ei de pe acum la promovarea sentimentului religios și educația religioasă a poporului.

Mai vorbesc frații: Ilie Constantinescu, despre răbdare, și Marin Țăranul despre adevărata bogăție, după care părintele Teofil mulțumește d-lui T. Culcea, care de 7 ani de când lucrează la această Frăție, s'a îngrijit să aducă secerători pentru secerișul cel bogat — studenți teologi, cari vor fi păstori de suflete și cari vor găsi aici posibilitatea de a se forma —, precum și d-lui C. Mihalache, președintele Asociației misionare a studenților. Face apoi câteva comunicări în legătură cu bazarul, cu cantina etc., după care declară ședința închisă.

Ziua erolor Horia, Cloșca și Crișan la Giurgiu

Cuvântarea ținută cu această ocazie de P. C.
Protoiereu Al. N. Constantinescu.

În această zi de 28 Făurar, acum 150 de ani datu-și-au obștescul sfârșit, frânți fiind pe roată ca doi mucenici ai neamului nostru românesc, Horia și Cloșca, căci Crișan, cel de al treilea, — căpitanul răscoalei din 1784 — și-a pus singur capăt zilelor vieții sale, în temniță fiind, în ziua de 13 Februarie ale curegerii anului 1785 dela Hristos.

Și am primit poruncă din partea îndreptătorului și binecredincosului sfat al acestei țări, să prăsnuim cum se cuvine astăzi pomenirea morții acestor fii aleși ai țării, care și-au vărsat scump sângele lor pe roată pentru liberarea de sub tirania ungară a poporului nostru român de dincolo de Carpați. Biserica se simte datoare în aceste clipe după ce s'a rugat, potrivit sfintelor sale rândueli, pentru sufletele acestor vrednici români, să spună un cuvânt de înălțare. Dar mai înălțate ca faptele, muceni-cești ale lor, din care pricină au și rămas ca trei icoane vii în inima poporului nostru, nici că am găsit.

Drept aceia socotiam, eu preotul vostru rânduit de Dumnezeu și de oameni, să vorbesc acum în numele Sf. noastre Biserici strămoșești, martoră și ea la toate aceste fapte mărețe, cum veți vedea, socotit-am zic, să torn în graiu curat românesc povestirea tuturor celor întâmplare în ținuturile Zarandului și mai apoi în celelalte ținuturi ale scumpei noastre Transilvania, în aceste zile de scurtă eliberare a neamului.

Și am pus această datorință sufletului meu, și se cade a o avea și voi dintr'o întreită pricină:

1) Întâiu, fiindcă pentru românul adevărat nu este limbă mai frumoasă și mai plăcută la auz, decât limba vechilor cazanii.

2) Al doilea, vorba meșteșugită, este un rod al minții, iar simțimântul pentru țară este un fruct al inimii.

3) Al treilea, fiindcă Horia și ceilalți tovarăși ai săi, în zilele răscoalei lor, au isbutit a face nu numai pe toți românii să vorbească și să se îmbrace în strae românești, dar și fruntași maghiari au trebuit în aceste zile să părăsească graiul lor unguresc și lepădând cu totul osândirea cea amară, adică veșmintele lor ungurești și-au pus, tundre, cămăși și cioareci românești căci altfel erau omoriți. Și poate că

nici astăzi, ținutul acesta, nu are o înfățișare așa de românească ca în zilele cât a ținut răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan 1784 de pe la sfârșitul lui Octombrie până la jumătatea lui Decembrie acelaș an.

Ascultă dar române dela Dunăre povestirea nemeșteșugită a acelor zile, dar pornită din inima curat românească a unui preot al tău; ascult-o ca pe o cazanie a muceniciei neamului tău. Ținutul pe care îl numim în deobște noi astăzi cu numele de Ardeal este al nostru al Românilor, nu cucerit, ci îl stăpânim dela nașterea noastră de atunci de când s'a plămădit la o laltă, ca și în celălalt rest al Țării sângele dacoroman, din care a ieșit ființa neamului nostru pe pământ. Necunoscutul notar al regelui unguresc Bela, ne spune că atunci când au năvălit Ungurii în aceste părți, Românii își aveau până și voevodul lor, pe un oarecare Gelu. Cu timpul însă, românii noștri, de aci fiind prea bine primitori de străini, iar ungurul având apucături de năvălitor, au pus stăpânire până într'atât pe această țărișoară, încât au trecut totul pe numele lor.

Ba încă și prigoane mari au început împotriva fraților noștri fiindcă ungurul deși a venit în părțile noastre unde legea creștină făcuse sufletele oamenilor de aci mai bune și mai milostive și măcar că și el a primit botezul creștin, dar în sufletul lui tot cu apucături de stepă a rămas: dornic de a trăi numai el pe acest pământ, crud la suflet și înclinat la torturi. Și zic până într'atât i-a robit pe Români, încât în cele din urmă ajunseseră frații noștri:

a) a nu mai fi stăpâni pe pământul lor;

b) a plăti dări peste dări nobilimii maghiare, așa încât din pricina sărăciei în care căzuseră, duceau o viață lipsită și cu totul necăjită;

c) a face tot felul de munci grele și istovitoare; ba încă și la plug să tragă au fost puși pe moșiile nobililor unguri.

d) și apoi în urma așa numitelor Aprobate și compilate au fost puși în rândul celor fără patrie.

Dar nu numai atât, pus-au stăpânire și pe viața lor, pe care tot omul liber este dela Dumnezeu să și-o rânduiască după luminarea minții și după poruncile inimei sale.

a) așa de pildă pe vremea lui Horia ajunseseră Românul să un se mai însoare, decât cu aceia pe care vrea să i-o dea lui de soție stăpânul moșiei, nobilul maghiar;

b) să nu poată merge la meserie, să nu în-

vețe un meșteșug, le fiind mereu iobag; ajunsesese a nu se mai putea ruga la biserici în zile de sărbătoare și a fi siliți a îmbrățișa credințe străine.

Ba încă scrie un hrisov al vremii, că în zilele Paștelui anului 1782, unui român i s'a luat în silnicie sticlele de vin pe care el le ducea la preotul din Abrud ca să împărtășească pe poporenii săi, căci știut este că în aceste vremuri cărmuirea maghiară dăduse spre vânzare unor neguțatori armeni băuturile din aceste părți, și românii, spre deosebire de unguri, sași și secui, nu aveau dreptul să-și țină în casa lor băuturi, roduri ale muncii lor, fără numai pe acelea cumpărate dela neguțatorii armeni.

Ajunseseră frații noștri români, de le plângeai de milă. Ca niște dobitoace de rând, cu care omul face ce vrea și din care iarăși face ce vrea ajunseseră ei atunci. Dar răbdau și se tânguiau în suferința lor. Căci ce era să facă; tânguiau în suferința lor. Căci ce erau să facă; orice glas ce semăna a iobag, era pedepsit. Spânzurătorile și roțile stau gata să sugrume viețile celor răsculați la toate răscrucile de drumuri de pe moșiile nobililor unguri. Și nu este în aceasta nici un fel de sminteală ci curatul adevăr, căci stă scris iarăși într'un hrisov al vremii, că atunci când Impăratul Iosef, cel care a ținut la Români, a început călătoria sa în Transilvania, porunci a primit căpetenia unguerească să libereze drumurile de roți și de spânzurători ridicate pentru pedepsirea Românilor ca să nu le vadă Impăratul.

Dar când cuțitul ajunge la os, omul își pierde cumpătul și atunci întâmple-se orice, începe și el a grăi adevărul soartei sale.

Așa a făcut Horia și cu alți jelbări, cari au mers de patru ori la Impăratul Iosif să se plângă de soarta lor neagră. Și Impăratul luând la cunoștință acele cruzimi ce se întâmplau prin acele părți, foarte s'a cutremurat în inima sa, căci el zicea că împăratul este pentru popor și nu poporul pentru împărat și a dat porunci ca românii să se bucure și ei de aceleași drepturi ca și celelalte trei nații pomenite mai sus. Dar una zicea Impăratul și alta făcea stăpânirea ungară. Totuși, Horia și ceilalți n'au desnădăjduit, ci pe cale pașnică cu slovă scrisă au căutat să îndrepte răul dela ei de acasă și într'această nădejde au purces ei la drum spre Viena, care ținea patru săptămâni dus și tot atâta întorsul, crezând că întru aceasta le va fi izbăvirea lor,

și deatâtea ori se întorceau de întăreau pe frații lor după cuvintele Scripturii, într'u nădejdea vieții lor.

Ba încă și la Impăratul Rusiei au trimis cu jalbă pe protopopul Nicolae Balomiri, care apoi prigonit fiind de unguri din aceste pricini a venit la noi în țară și a ajuns egumen la mănăstirea Argeș. A patra oară ce va fi vorbți Horia cu Impăratul, pe care l-a așteptat din Ianuarie până în primăvară a se întoarce din Italia, nu se știe. Dar venind acasă el începu să facă cunoscut alor săi că Impăratul a dat porunci peste porunci pentru binele lor, dar nobilimea ungară nu i-a nimic în seamă din toate acestea. Ba încă a început el a spune că Impăratul i-a dat poruncă să se răscoale contra ungarilor și astfel să pue din nou pe români în drepturile lor.

Și spre a încredința pe cei ce-l ascultau scoțea din sân o cruce cu chipul Impăratului, zicând că acestea și alte scrisori are dela el, spre încredințarea alor săi. Pe George Crișan care se face purtătorul acestui cuvânt îl găsim într'o zi de târg sau bâlcu, cum îi spunem noi pe aci, sub un pod la Brad, adunând rând pe rând oameni și în taină stând la sfat cu ei îi chema să vie la Mesteacăn la biserică, unde vor auzi cuvântul de liberare din suferințele lor.

Și aci la Mesteacăn, în biserică se adunară în ziua de 31 Octombrie 600 de iobagi români cari ascultară din gura lui Crișan cuvinte îndrăsnite de rescoală — Horia zice el, n'a putut veni aci fiind bolnav; mi-a dat mie această cruce și această scrisoare care sunt dela Impărat și vă încredințez că Impăratul a dat poruncă să stingem națiunea maghiară și altele și altele, îndemnându-i să meargă la Alba Iulia, unde vor primi arme dela Horia. Cei doi frați primiră cu bucurie și încredințare cuvântul și după ce făcură jurământ de credință și Preotul din Mesteacăn făcu o rugăciune, plecară la drum. Ajungând în satul Curechi, doi subprefecți, care plecaseră într'u a lor urmărire voiră să prindă pe Crișan. Țăranii însă cari veniseră cu Crișan și ceilalți din sat s'au năpustit asupra acestor doi oameni ai stăpânirii și i-au omorât. După aceia poporul s'a răsculat și începu să tragă clopotele bisericii și răscoala pe care cei trei Horia, Cloșca și Crișan o pregăteau altfel luă naștere, cu un ceas mai de vreme din pricina suferinții care ajunsesese la os, în ziua de 1 Noembrie 1784.

Horia și Cloșca, auzind despre aceasta au răsculat și ei alte ținuturi și din toate trei

părțile se porni o răsbunare groaznică împotriva asupritorilor. Castele neclintite, în care nobilimea maghiară își ducea de veacuri viața îmbelșugată și uneori desfrânată fură pustiite și arse până la pământ. Bisericele ungurești fură arse și golite, clopotele acestora fiind duse cu alai în micuțele biserici românești. Ba și multe vieți ungurești pieriră în aceste zile, căci așa este când ajunge poporul impilat să-și facă lui-și singur dreptate. Satele românești începură să trăiască clipe de adevărată libertate, căci pe unde ajungeau cei trei căpitani români ieșeau din viața de robie de până aci și se făceau stăpâni.

Păcat însă că aceste zile ținură foarte puțin, căci în ziua de 27 Decembrie Horia și Cloșca fură prinși într'o pădure sub un brad, unde făcuseră un foc să se încălzească. Și ceea ce este mai întristător este că niște români le-au întins cursa. Pe aceștia Horia și Cloșca îi primiră ca pe niște frați și-i poftiră să se încălzească la foc, iar ei ca Iuda se năpustiră asupra lor și ajutați fiind de oaste isbutiră să-i lege. Așa legați au fost duși apoi și întemnițați la Alba-Iulia. Cu o lună mai târziu și anume la 30 Ianuarie fu prins și Crișan, tot de niște români ca cei dintâi făcându-se cozi de topor în mâinile vrăjmașilor, îl prinseră pe un drum ce duce la satul Penov. Fu adus și el la Alba-Iulia. Peste câteva zile începu judecata acestor rsculați cum i-a numit ungurii, care s'a făcut în taină mare. Crișan se spânzură în închisoare, el fiind ținut în altă parte, iar Horia și Cloșca la un loc. De aceea pentru sufletul lui Crișan se cuvine a ne ruga mai mult. Horia și Cloșca au fost condamnați la moarte ca niște turburători și amăgitori ai mulțimilor.

Și întru câtva judecarea lor are ceva din felul în care a fost judecat dumnezeescul nostru Mântuitor Iisus Hristos. Lui Horia, căci el a fost adevăratul căpitan al răscoalei i s'a adus vină că a voit să fie împărat. Nobilimea maghiară pentru a dovedi această învinuire, au bătut bani, pe care stă scris cu cuvinte rămlenești: «Horia rex Daciae». Apoi lui Horia pe eșafod i s'a pus pecap o coroană de hârtie în chip de batjocură. Și tot în chip de batjocură pentrucă lumea nu voia să creadă nici în ruptul capului că cei trei căpitani au fost prinși, i-a dus pe jos timp de două săptămâni, prin felurite sate, ca să-i vadă cei ce nu credeau. Și zice un scriitor în această privință: «Numai sălbatecul tătar

Tamerlan zice-se că după ce a învins pe sultanul Baiazid îl închise într'o cușcă de fier și-l duse cu sine ca să fie el de răs și batjocură. Iar moartea celor doi Horia și Cloșca așa a fost: Pe dealul de deasupra viilor, din marginea cetății Alba-Iulia fură duși spre moarte acești doi mucenici ai neamului în dimineața zilei de 28 Februarie, după ce fuseseră împărtașiți cu sfintele taine de popa Nicolae Rațu din Maeri Albei Iulii.

Și veniseră la priveala aceia ca la 6000 de oameni și între aceștia români iobagi 2515 la numră veniți, nu din alte pricini fără numai din aceia că au fost aduși aci cu forța de stăpânirea ungară, ca să se curme în sufletele lor asemenea răscoală. Și alături de Horia și Cloșca fu așezat și trupul neisufletit al lui Crișan. Mai întâi frânseră cu roata pe Cloșca, începând dela picioare spre cap, și după cum spune un martor ce a fost de față, datu-i-au după aceia 20 de lovituri în piept până își dete sufletul. În acest timp Horia trebui să privească la uciderea plină de cruzime și înfiorare a tovarășului său de luptă. După aceasta îi veni rândul și lui Horia care merse cu capul sus până la roată mândru parcă de soarta sa, și i se frânse și lui trupul la fel cu Cloșca; i se dete apoi numai o lovitură căci era cu sufletul la gură; li se despică capul la câte trei, iar trupurile fură tăiate în bucăți și ținute multă vreme spre priveală mai ales în satele unde răscoala fusese mai mare. Odată cu ei au mai fost omorâți și alți români iobagi dintre care și doi preoți. Și astfel acei cari și-au dat viața lor ca preț de răscumpărare a păământului românesc nu au avut cinstea de a avea în el măcar un creștinesc mormânt. Dar ceia ce asupritorii au socotit pagubă pentru cinstea lor, s'a făcut vrednicie mare în fața noastră. Astăzi Horia Cloșca și Crișan pentru mărețele lor fapte și-au dobândit șederea de după moarte nu în pământ, ci în sufletele noastre românești.

Trupurile au fost frânte și închipuiră robia în care a ținut Ungaria pe frații noștri ardeleni până la liberarea cea mare de sub glorioasa domnie a regelui întregitor de neam Ferdinand I. Iar sufletele acestor trei martiri vor fi deapuri cântarul care va cântări felul în care noi vom ști să alipim cu adevărat acest ținut unde de dorit ar fi ca să se simtă și să se vorbească numai românește. Iar de a da înapoi ce este al nostru, ceia ce s'a câștigat cu atâta trudă și su-

ferință nici că se poate vorbi. Lui Dumnezeu se cuvine slavă că a izbăvit pe poporul său, iar pomnirea acestor mucenici să rămână neștersă în sufletele noastre de buni români.

Rostită cu ocazia comemorării a 150 ani dela moartea lui Horia Cloșca și Crișan.

28. Februarie 1935.

Pr. AL. CONSTANTINESCU Giurgiu

BISERICEȘTI

Redeschiderea bisericii din Gumești-Teleorman.

S'a redeschis, în ziua Sf. Dumitru, biserica parohiei Gumești I (Teleorman), renovată și infrumusețată.

A asistat foarte mult popor, din localitate și din satele vecine.

La ora 9 dimineața, a sosit la biserică P. S. Irineu Târgovișteanu, care a fost întâmpinat cu imnul „Pre Stăpânul și Arhiereul nostru“.

A urmat slujba redeschiderii, cu ritualul obișnuit, după care, a început serviciul liturgic, oficiat de P. S. Irineu, asistat de arhidiaconul Evghenie Orghidan dela Sf. Patriarhie, de păr. protopop N. Marinescu, de preoții cercului pastoral Gumești I și de alți preoți, doritori să participe la această deosebită solemnitate.

Răspunsurile au fost date de corul cercului pastoral Gumești I, sub conducerea pr. Al. St. Popescu, președintele cercului.

La sfârșit, a vorbit P. S. Irineu despre: „Biserica, locaș de închinare“.

A mai vorbit parohul local, pr. Al. St. Popescu, care a spus că tot ce s'a făcut — deși cu mari greutate — s'a făcut numai cu osârdia consiliului parohial și bunăvoința enoriașilor, cărora le aduce vii mulțumiri. A adus apoi mulțumiri P. S. Irineu, pentru osteneala ce și-a luat și dragostea cu care a primit să participe la această serbare duhovnicească; deasemenea, mulțumește P. C. Protopop, pentru osteneală și pentru sfaturile încurajatoare de totdeauna.

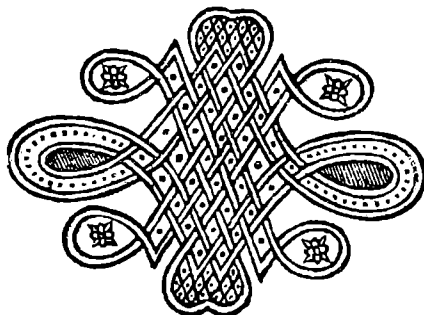
S'a trecut apoi la școală, unde s'a servit masa, la care au participat, pe lângă cei de mai sus, toți intelectualii și autoritățile din comună.

Aci, P. S. Irineu a reliefat marile calități ale celor doi stâlpi ai Statului și Bisericii: M. S. Regele Carol II și I. P. S. Patriarh Miron, pentru cari a închinat. Corul a intonat „Trăiască Regele“ și „Pre Stăpânul, Patriarhul nostru Miron“.

A vorbit: apoi păr. protopop despre lupta ce trebuie dusă contra sectelor și comunismului și a închinat pentru P. S. Irineu, a cărui personalitate o descrie în culori vii și adevărate.

Au mai vorbit. pr. Gh. D. Popescu-Ciolănești, care laudă munca parohului local, în care cunoaște și pe terenul pastorației, pe acelaș sârguitor școlar de mai'nainte și pr. I. Mihăilescu-Miroși, care aduce mulțumiri păr. protopop, pentru grija ce poartă bisericilor și preoților din acest protopopiat.

Cu trenul de 3 p. m., P. S. Irineu a plecat la București și serbarea a luat sfârșit. Dar amintirea acestei zile — zi de primăvară, binecuvântată de Dumnezeu — nu se va șterge niciodată din inimile celor ce s'au împărtășit din bucuriile ei.

C R O N I C A E X T E R N A

Din cuvântarea despre unirea bisericii anglicane cu bisericile ortodoxe, ținută de *Georgius Leicester Marriott A. M.* la Oxford, în Duminica II după Botezul Domnului 1935, trad. de Dr. Gh. Ciuhandu.

... «Unitatea Bisericii, fraților, a surpat-o tru-fia de nesuportat a patriarhului Romei, care do-rează stăpânirea peste întreaga Biserică; ba încă impunea în public orânduiri și învățături nouă și făcea multe înnoiri împotriva obiceiului de obște (catolic). Deși el, prin săvârșirea schis-meii, s'a despărțit pe sine de comuniunea Biseri-cilor, nu numai pe o singură Biserică și-a fă-cut-o părtașe nelegiuirii sale, ci au fost desbi-nate mai multe, între cari și Biserica noastră. Dar fără voia și fără de vina noastră am fost smulși. Nouă nu ni-a trecut vreo dată prin gând, ca să frângem comuniunea. Mai bucuroși mu-ream de o mie de ori, decât să săvârșim aceea fără de lege. Această groaznică rușine, patriar-hul nostru a luat-o asupra sa. Biserica anglicană, împrejmuită prin înșelăciune, l-a însoțit pe pa-triarhul în schismă. Fără îndoială, situația Bi-sericii noastre era ca aceea a nevinovaților și credincioșilor îngeri, care se alăturaseră legiu-nilor răsvrătorului Lucifer, neștiind că acela se lepădase de Dumnezeu. Înțelegând de aceasta, Biserica a plâns, că a fost împrejmuită din toate părțile, înșelată, dusă în rătăcire. Târziu, Ea a cunoscut pe trufașul tiran, pe care-l avuse ca tată blând; a aflat un fur în acela pe care-l so-cotise de păstor; a găsit iscoditor de răsvrătire și de zarvă în acela pe care-l socotea de păzitor al credinței și legătură a societății. Și astfel, Biserica era cuprinsă de prea mare îngrijorare; era înspăimântată de glasuri uimitoare (extra-ordinare) trimise din ceruri; de pe urma pre-vestirilor i se oprea răsuflarea (era să moară de spaimă). Se auzia sentința tristă și de în-gropăciune: *Patriarhul vostru este un răsvrăti-tor; el trage fereastrăul desbinării în Biserică. Chipurile sfinților au picurat atunci sudoare. Insuș Hristos, întristat și lacrimând, asculta, zi-când: Oare îngădui-veți voi să se vatăme Legă-*

mântul, pe care l-am întemeiat cu sângele Meu? Prin acestea și prin alte semne de acest fel fiind făcută luătoare aminte, Biserica noastră și-a re-vendicat, cu ajutorul pricipilor (domnitorilor) săi, libertatea de a sta în legătură cu Biserica aceea, căreia patriarhul dela Roma nu i se poate împotrivi prin nici un drept. Din nici o altă cauză nu ne-am smuls de sub jurisdicțiunea pa-triarhului dela Roma, decât numai ca să nu fim îndepărtați de îmbrățișarea (comuniunea), Bi-sericii-Mamă ¹⁾.

Insăși Biserica vrea să ne îmbrățișeze pe noi. Mărturie să-mi fie Meletie, patriarhul dela Con-stantinopol, care, prin scrisoarea sa din 1922, că-tre arhiepiscopul din Canterbury, exprimă aceea ce Biserica ține despre dreptul și despre hiro-toniile aceluia, cari la noi slujesc cele sfinte. Din acea scrisoare, oricât de cunoscută vă este ea, voi scoate ceva, spre a ne folosi de ea cu bună judecată și ca să aveți nădejdea, că vom găsi puțință de întoarcerea lucrurilor spre bine. Auziți, fraților, glasul aceluia care deține în-tâietatea între Bisericile Răsăritului! Iată cum grăește: *Hirotoniile episcopilor, presbiterilor și diaconilor, cari se săvârșesc în Biserica angli-cană, sunt deopotrivă cu cele ale Bisericii ro-mane, la fel cu ale celei armene, (amândouă) deopotrivă de catolice, care se numesc bise-rici vechi; căci în ele (în hirotonii) se găsește aceea de ce creștinul ortodox are trebuință pen-tru a recunoaște harisma preoției. Și așa, nu mult după aceasta, Bisericile cari sunt în Ieru-salim și în insula Cipru, au fost de acord cu prea sfânta Biserică din Constantinopol. Ce? Ați au-zit, cândva, ceva mai plăcut? Bosforule, ²⁾ cu ce laude te voi încărca? cu ce cântări te voi săr-bători? Undele tale sunt mult mai de preferat decât râul Tibrului ³⁾. Tu nu ai nici un lac A-vernus, al cărui miros (emanație) aducător de moarte, să sufoce pasărilor care zboară pe dea-*

1. Aluzia se face la Biserica Ortodoxă (Traducătorul)

2. Figurat, în loc de: Constantinopol (trad).

3. Idem, în loc de: Roma, situată lângă râul Tibru (Trad).

supra lui; ci numai dulce surâzătoarea Mare, împodobită cu insule, ca mărgăritarele mari. *Pe tine (Bosforule) privindu-te nu altfel, ci ca Sf. Ioan, ne simțim răpiți în ceruri și vedem sfânta Cetate a Ierusalimului, cea împodobită cu slava lui Dumnezeu, și lumina ei asemenea cu piatra prea scumpă, ca piatra iaspis, ce este ca cristalul* ⁴).

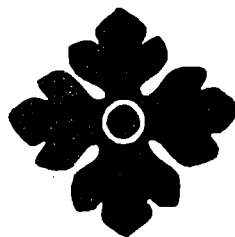
E foarte plăcut de a zăbovi în această senină și fericită viziune; dar este mai folositor să coborâm pe pământ și să revenim la chestiune. Patriarhul, pe care l-am găsit judecător drept, se dovedește ca un sfătuitor înțelept. Rogu-vă, fiți cu luare aminte ce se scrie în călcâiul acestei epistole. Iată cum grăește el: *O, de-ar da Tatăl ceresc, prin grația Domnului nostru Iisus Hristos, cu toții să gândim una și aceiași!* Oare, nesocotivom sfatul dânsului? Oare, îngăduivom ca rugăciunile lui în cauză să se verse în zadar? Nu pot să mă stăpânesc de a nu trata cu asprime zăbăvnicia noastră, a celorce — ca porcii care calcă în picioare mărgăritarele — am socotit ca desconsiderare nădejdea unirii ce ni se îmbie. Mult timp am pierdut în zadar! Am stat nepăsători și fără treabă. Când, oare, ne vom veni în fire, în cele din urmă?

Vedeți, prea iubiților, care este condiția legământului: să urmărim credința cea din Biserica ortodoxă. Ce fel? doar condițiunea aceasta, care numai ea singură ne poate face fericiți, o vom socoti de aspră și nepotrivită? Ce poate fi mai fericit și mai sublim decât credința? În adevăr lucruri cerești vede oricine are credință. Și dacă ți-i caldă credința, tu auzi sunându-ți în urechi acordul cerscului cor al îngerilor. Simțurile stăpânite de orbie și de surzenie, prin misterul acesta (al credinței) se eliberează și se întăresc, pentru a privi cele duhovnicești. Această credință ne-o recomandă nouă Bisericile ortodoxe. *Și atunci ce ne mai stă împotrivă?* Ce piedică mai există, din pricina căreia să nu păzim aceeași credință și de a fi cu toții de aceeași pă-

rere? Fără îndoială, fraților, *eu nu stau pe gânduri de a mărturisi, că sunt una cu bisericile ortodoxe. Acel «Filioque» — «și dela Fiul» — socotesc că trebuie scos din simbolul credinței. Dacă în Biserica noastră se propoveduește ceva împotriva învățaturii vechii Biserici, eu o resping.* Mărturisesc pe Hristos, că e adevărat prezent și se cuvine să fie adorat de credincioși în *Prea Sfânta Sa Cină* (Euharistie); — că se cuvine să se deie *cinstire Sfinților*, bărbați și femei, cărora, ieșiți deja din viață, se cade să le cerem a se ruga pentru noi; — că *preoților Bisericii noastre*, așezați după rânduială în sfințele grade (ale hirotoniei), trebuie să li se acorde prin autoritate dumnezeiască să predice evanghelia, să aducă Trupul și Sângele lui Hristos, după rânduiala Jertfei; pe cei ce se căesc de păcate să-i *deslege* de sub vină; că, prin urmare, *turmei lui Hristos să slujască după disciplina (rânduiala) veche a Bisericii universale. Și voi, cărora mă adresez, sunteți*, după cum se vede, *de aceeași părere cu mine*, în aceste chestiuni. Dar deoarece, după cum este cuviincios, numai cu ajutorul lui Dumnezeu putem din toată inima să credem și să mărturisim credința, Vă îndemn ca, urmând exemplul Apostolilor, zilnic să cereți lui Dumnezeu: *Adaogă-ne nouă credința* ⁵). Dacă aceasta o veți face din tot sufletul, în afară de orice îndoială Vă va da credință; va călăuzi pașii voștri către tainele (misteriile) dumnezeieștii discipline; din bunele și supraceșteile sale lăcașuri va trimite, ca să se sălășuiască în inimile voastre, adierea dulce, ca o boare de zefir. După aceea, nimic nu va mai sta împotrivă ca — ajungând în sfârșit, de acord cu toții în această dumnezeiască treabă, — Bisericile să încheie legământul, ca *astfel noi întorși cu ceilalți împreună în brațele și la sânul prea iubitei Mame, să urmăm pe mai departe o singură disciplină (rânduială), în frățească tovarășie* ⁵.

4. Apocalips. XXI 10.11.

5. Sf. Luca, XVII. 5.

CĂRȚI

VENIAMIN POCITAN: *L'église orthodoxe roumaine de Paris*. Bucarest, 1937.

Mulți sunt aceia cari știu pozitiv că în capitala Franței se află o biserică românească ortodoxă, în care graiul românesc pare un svon de armonii cerești, sau murmurând ca un isvor ce șerpuiește printre frumusețile încântătoare ale naturii. Dar foarte puțini sunt acei ce cunosc oarecari detalii cu privire la înființarea capelei române dela Paris, împrejurările în care a luat ființă, rolul ce l-a avut în timpul următor și starea din prezent.

Este adevărat că în această privință s'a mai scris de către câțiva dintre foștii superiori ai capelei române, dar din cât s'a scris, socotesc că lucrarea de față este cea mai completă din toate punctele de vedere.

Ca unul care a condus această mică navă a credinței noastre strămoșești între anii 1914-1915, autorul oferă cititorului toate detaliile de care are nevoie. Și anume, pentru ca cititorul să poată lua cunoștință despre împrejurările în care s'a înființat capela română din Paris, autorul socotește necesar a începe lucrarea de față cu raporturile intime și vechi ce au existat dintru început între Franța și țara noastră, arătând — cu lux de documente — toate tendințele de apropiere și de înfrățire între cele două țări surori; cum încă din timpul cruciadelor principatele noastre primeau numeroase vizite de misionari și ambasadori francezi, cari au răsădit primii graiul francez pe meleagurile noastre; cum prin intermediul *dragomanilor* Porții — cari erau trimiși — pentru răsplătirea serviciilor făcute sultanilor, ca principii domnitori în principatele române — s'a răspândit și mai mult limba franceză la Curtea Domnească, de unde s'a răspândit la toate familiile de elită; cum — în sfârșit prinții domnitori își recrutau secretarii și educatorii copiilor lor dintre francezi.

Era natural — desigur — ca această atmos-

feră de pace și prietenie dintre cele două țări, să determine și pe tinerii români a merge în Franța pentru desăvârșirea studiilor lor. Numărul acestor studenți români peste hotare a crescut treptat, reușind în 1839 să pună chiar bazele unei societăți, care a înlesnit, mai târziu, multor tineri români — săraci — să studieze în Franța.

Autorul nu se mulțumește să evedențieze aceste raporturi până la înființarea capelei române din Paris, — ci merge hotărât înainte, până la războiul mondial și chiar timpul de după război, stăruind mai ales asupra rolului extraordinar avut de societatea studenților români din inima Franței. Și pentru ca cititorul să fie satisfăcut în lectura sa, în ceea ce privește biserica română propriu zisă, autorul îi consacră partea a doua a lucrării, arătând — documentar — toate împrejurările în care a luat ființă și rolul ce l-a avut în menținerea sentimentului religios și patriotic al românilor din Franța.

Trebue remarcat deasemenea și gândul autorului de a creia ceva cât se poate mai complet, publicând chipurile tuturor conducătorilor capelei române dela înființarea ei și până în prezent.

Tipărită în condițiuni tehnice superioare, cu o mulțime de clișee, lucrarea de față oferă cititorilor toate datele, pe care dragostea de trecutul patriotic și religios al fiilor României — de peste graniță —, i le cere.

PREOTUL IOAN N. IONESCU-AMZA: *Rostul parastaselor*, ediția III-a, București. Tipografia Cugetarea, 1937. Prețul lei 20.

Iată o lucrare care tratează pe larg și pentru priceperea tuturor chestiunea discutată de unii, a parastaselor, și care nu trebuie să lipsească din biblioteca fiecărei parohii. E o chestiune care interesează în mare măsură pe orice creștin, dar mai ales pe preoți. Autorul cercetează în lucrarea de față toate textele — atât din Testamentul Vechiu, cât și din cel Nou, cu privire la rugăciunile celor din viață pentru cei ce au trecut în viața de dincolo, — urmărind în alcătuirea lucrării un plan unitar și bine alcătuit. Mărturiile Sfinților Părinți din timpurile de aur ale creștinismului sunt aduse într'un capitol special, ce întregește temeurile din sf. Scriptură.

De remarcat este limba clară și stilul curgă-

tor — pe înțelesul tuturor — mai ales, — scop urmărit îndeaproape de autor.

Un cuvânt în plus pentru lucrarea de față este ediția III-a în care apare de această dată. Ceea ce însemnează că această lucrare de actualitate — oriunde s'a făcut cunoscută, a fost consultată de c. preoți.

PR. ION SACHELARESCU: Mărgăritare de preț pentru tineret. Tip. Bisericii Plumbuita-Colentina. București, 1937.

Broșura de față are ca subtitlu: Chemări la credință; Rugăciuni și cântări religioase; Culegeri și adaptări; ceea ce arată cuprinsul ei. Este un buchet de rugăciuni, alcătuite pentru toată irebuiința creștinului, scoase la iveală în tipar-nița parohiei Plumbuita-Colentina, sub îngrijirea c. paroh. Deși sub raport tehnic, lucrarea ar avea multe de împlinit, nu trebuie pierdut din vedere că pentru o tipografie parohială. este foarte mult. Iar gândul și strădaniile parohului dela Plumbuita-Colentina trebuiesc evidențiate.

I. D. LECCA

PR. VICTOR N. POPESCU, Orientări Creștine. Ca niște punți de lumină pe cerul confuz al creațiilor literare din ultimul timp, au apărut câteva cărți demne de toată atenția. *Orientări Creștine*, de Pr. Victor Popescu, este cartea care iese în relief pe această linie de vederi, pentru considerentul că se bucură de o factură aleasă, ca formă cât și ca fond.

Tipărite în atelierele «Universului», pe hârtie bună, lasă impresia unei ediții de lux, — care presupune sacrificii bănești, dar justificate de fondul prețios al celor câteva probleme pe care părintele Victor Popescu le frământă cu discernământ, trăgând concluzii de interes general; acestea pot folosi obștei și mai ales teologilor ca pietre de hotar întru înțelegerea vieții, în cadrele societății de azi.

Autorul pune problema ortodoxismului nostru în raporturile sale cu prețiosul concurs al M. Sale Regelui, căruia-i fixează un loc de frunte în evoluția simțului datoriilor sacerdotale la noi.

În alt capitol se ocupă de structura parohiei urbane, considerând pe drept cuvânt că orașul

este un mediu neprielnic pentru viața religioasă, din cauza răslețirii sufletelor, cu preocupări tot atât de diverse ca și structura lor după origină.

Mai departe păr. Victor Popescu, face o dreaptă constatare asupra stărilor de fapt din *Franta creștină*, trecând în revistă caracterul pietății occidentale față de orient și aducând prețioase citațiuni din diferiți autori îndreptățiți în materie. Face apoi o anchetă asupra stărilor sufletești ale unor categorii de indivizi din tineretul de azi, pe care, prin biserică, îl pune în fața crizei religioase prezente. Nici viața studentescă nu scapă de pana meticuloasă a autorului. În sfârșit, ia în desbatere problema *apropierii dintre biserici*, — devenită la ordinea zilei, — pentru a termina cu *«Frumosul și creștinismul»*, și eșind la concluzia: «creștinismul, având cultul sufletului, inspirat și contopit cu divinitatea, este un criteriu de orientare în cunoașterea frumosului iar creștinul de astăzi se îndreaptă spre contemplarea tuturor creațiilor divine în a căror armonie, vede mâna creatorului».

Stilul acestei cărți este select, atrăgător și adecuat fondului care presupune o cultură aleasă. Conținutul ei, prin esența vederilor pe care le expune, prezintă valoarea unui prețios document, pentru evoluția scrisului în acest domeniu, în publicistica noastră religioasă. Așa cum se prezintă, ea formează un mic catehism deschizător de drumuri, al principiilor după care trebuie să ne orientăm în haosul absurdităților pieții literare de azi.

FRANCOIS MAURIAC: Viața lui Iisus, trad. de preotul Em. Păsculescu-Orlea și C. A. I. Ghica. Este o carte care a depășit cadrele frumosului prin intenția autorului, dar mai ales prin simțirea pe care o depune în a o scrie. Fondul acestei cărți se rezumă la scopul urmărit de marele scriitor francez, — acela de a ne prezenta un *Iisus-Om*, adică trăind, bucurându-se, suferind și murind ca noi toți,

Această carte conține ceva tainic în miezul ei, care te face să simți puternic emoția reculegerii forțelor sufletești, ce te stăpânesc și te hotărăsc în a imita purtarea și-a executa porunca Aceluia care le-a pronunțat.

Ea covârșește în suflet orice elan omenesc, arătând cât de slabi suntem în fața măreței jertfe a nevinovatului Miel, și totuși, — care a biruit lumea.

Ținând seamă de cele enumerate mai sus, cartea de față ar fi una din cele câteva opere de valoare apărute în ultimul timp, cari satisfac cerințele unei tipărituri bune, și care corespunde unei cerințe simțite de bibliofil.

PR. HARALAMBIE POPESCU, Iisus Hristos, sau Sfintele Evanghelii într'una. Editura creștină «Pace», care în timpurile actuale constituie o mândrie a scrisului românesc în câmpul literaturii religioase, a dat până în prezent la iveală câteva cărți de o ținută editorială ireproșabilă.

Intre acestea, vom aminti în trecut: *Un an de presă creștină*, de Pr. Fl. M. Gâldău; *Clopoțele învierii*, de Gh. V. Butnariu; *Dumnezeu în natură*, de Flammarion, trad. de P. S. Irineu Mihălcescu, și Pr. V. Nicolescu; iar în ultimul timp, *Iisus Hristos, sau sfintele Evanghelii într'una*, de preotul Haralambie Popescu, procurorul Consistoriului spiritual central.

Cartea păr. H. Popescu, de care în puține cuvinte ne vom ocupa aci în deosebi, făcând asupra ei câteva modeste aprecieri, este tipărită pe o hârtie bună, pusă într'o copertă de lux și bine

formată, întrecând în eleganță multe tipărituri de acest gen, apărute până acum.

Ceeace ne interesează mult însă și demn de apreciat, este scopul ce se urmărește prin tipărirea acestei cărți de netăgăduită valoare și pe care-l vom cita aici din însăși mărturisirea autorului: «Ținta urmărită de acest fel de lucrări este de a face o înlănțuire succesivă a faptelor înscrise în Evanghelii. Ca să se ușureze cetirea Cuvântului dumnezeesc, pe de o parte; iar pe de alta, să se poată urmări faptele așa cum ele s'au petrecut în timpul viețuirii pământeste, a Domnului nostru Iisus Hristos».

Această carte, așa cum a isbutit autorul s'o înfăptuiască, ar putea fi cartea de căpătâiu a oricărui om conștient de menirea sa în ordinea socială. Este scrisă într'un stil simplu și atrăgător, grav pe alocuri, după cum cere momentul faptelor povestite. Intr'un cuvânt, ea este un manual teologic de o mare valoare pentru popularizarea sfintei Scripturi, pe care cu o pioasă recunoștință trebuie să o folosim.

C. N. STANESCU.

Recomandăm preoțimii scrierea d-lui *Mihail Lungianu* „Săracu Gealapu; spovedania unui păcătos“, fiind scrisă într'o frumoasă limbă românească și pe înțelesul tuturor. Poate folosi mult sufletește celor ce o vor citi precum și celor ce lucrează intens pe câmpul misionarismului.

TELEGRAME.

Telegrama Nr. 2053 din 1937.

I. P. S. Patriarh al României, București.

Budești 28 Oct. 1937. — Cântăreții ortodoxi români din protopopiatul Ilfov-Budești, întruniți în conferința anuală, în unanimitate vestejesc acțiunea de defăimare a presei jidovești și jidovite pornită împotriva I. P. S. Voastre și se declară solidari acțiunii de rededeșteptare națională la care i-ați chemat.

Președinte I. POPESCU PASĂREA

Telegrama Nr. 2379 din 1937.

Sanctității Sale Patriarhul Miron

Tg. Jiu 28 Octombrie 1937. — Preoțimea Olteană întrunită în congresul anual la Tg. Jiu sub președinția noastră, Vă asigură de via sa recunoștință, pentru modul înțelesit cum ați știut să sprijiniți și să apărați ființa neamului și credința străbună și vă exprimă omagiul și devotamentul său cu sărutările de mâini.

VARTOLOMEU

Telegrama Nr. 981 din 1937.

Sanctitatea Sa Patriarhul Miron, București.

Satu-Mare 27 Octombrie a. c. — Astăzi în 26 ale lunii Octombrie, pus-am temelie Bisericii ortodoxe din orașul Satu-Mare. Cu acest prilej vă rugăm să binevoiți a primi expresiunea sentimentelor noastre de omagiu și devotament.

NICOLAE, Episcopul Oradiei

Inregistrată la Sf. Sinod sub nr. 3422/937.

Inalt Prea Sfințitului Mitropolit

VISARION

Cernăuți

Mulțumesc pentru exprimarea sentimentelor de recunoștință și devotament; doresc primei adunări a nou înființatei Episcopii să inaugureze o epocă nouă de rodnică muncă întru sporirea turmei ortodoxiei cu puternicul sprijin moral și material al Inalt Prea Sfinției Tale.

M I R O N

- patriarh -

Telegrama Nr. 271 din 29 Noembrie 1937.

I. P. S. S. Patriarhul României

București 29. — Societatea „Sprijinul orbilor“ — ținându-și, astăzi adunarea generală — trimite I. P. S. S. Voastre, părintele sufletesc al neamului întreg, toată mărturisirea sentimentelor lor de creștinească iubire și respectoase cuvinte de mulțumire pentru larga înțelegere și larga ajutorare, acordate fiilor voștri sulețești, lipsiți de simțul vederii:

Președinte Prof. ALEX. STOENESCU

Telegrama Nr. 2112 din 1937.

Sanctitatea Sa Patriarhul Miron Cristea, București

Cântăreții bisericești botoșăneni fiind în congres, Vă urează sănătate și viață lungă, fiind alături cu Sanctitatea Voastră în lupta ce o duceți pentru câștigarea drepturilor bisericii, slujitorilor ei și întărirea elementului românesc.

Președinte, CLOPOTARU

V A C A N T E I N C A P I T A L Ă

Preoți

Protoieria Circ. I. din Capitală, publică concurs, cu termen de 30 zile, dela apariția în „Apostolul Circularilor“ pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei Precupeții Vechi din Capitală devenit vacant pe data de 5 Noembrie 1937, prin decesului fostului preot Econ. Nicolae Popian, paroh și Protoieriu al Protoieriei Circ. I. Ilfov.

Parohia Precupeții Vechi are un număr de circa 528 familii cu 2112 suflete. Biserica este în stare bună, centrală; are casă parohială pentru locuința parohului, iar postul este plătit din bugetul Statului conform gradului de studii și vechime.

Venitul epitrahilului se cifrează la 1000 lei lunar.

Condițiunile de transferare sunt cele prevăzute la art. 4 din Regulament. Pe lângă a-

cestea candidații vor preciza în memoriile lor momentele de activitate pastorală.

Memoriile vor trebui să fie vizate de Protoiereul respectiv.

Candidații nehirotoniți, vor prezenta pe lângă actele regulamentare: actul de binecuvântarea căsătoriei religioase în cazul când este căsătorit; act de situația militară; declarație că va preda în mod gratuit învățământul religios în școala primară precum și o dovada că în timpul studiilor teologice, educația moral-religioasă și-a făcut-o în internatul Teologic. Acești candidați vor avea vârsta de 25 an impliniți.

Cererile însoțite de actele respective se vor înainta la cancelaria acestei Protoierii în Str. Silvestru Nr. 36, București III, în termenul legal; cele intrate pe altă cale nu se iau în considerare.

✦ PROTOEREUL ECON. STAVROFOR NICOLAE POPIAN

Rămânând ca pentru numărul viitor să publicăm o mai amplă dare de seamă, anunțăm și pe calea aceasta pentru întreg cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, moartea distinsului cleric și veneratului Protoereu Econ. N. Popian.

Cei 37 de ani de preoție la Biserica „Preocupării Vechi“ din Capitală și 32 de ani de serviciu protopopesesc, pe rând în județele Vlașca, Dâmbovița și Ilfov, l-au ridicat la înălți-

mea unei personalități bisericesti în clerul nostru, peste memoria căruia nu se poate trece așa de ușor.

Participarea la serviciul religios al înmormântării P. C. S. a peste 100 de preoți din Capitală, a fost una din cele mai vădite dovezi, de stima și afacțiunea pe care clerul nostru i-o păstrează.

Dumnezeu să-i odinească sufletul în rândul celor drepti.

S U M A R :

Pastorală de Crăciun *I. P. S. Patriarh*
Cuvânt al sfântului Ioan Gură de Aur, pentru lăcomie *Pr. Prof. Isaia A. Nicolescu*
Un păstor model (continuare) *Pr. Gr. Petrov*
Școlile catehetice parohiale *Pr. Sp. Andreeșcu.*

Instrucția și educația religioasă a premilitarilor *Pr. A. I. Cernea*
Aconfesionalii *Pr. I. R. Serghe*
Câteva considerațiuni asupra preoției creștine *Pr. Gh. Iordăchescu*
În preajma alegerii organelor reprezentative ale Bisericii ortodoxe române *Pr. I. N. Oporan*

CRONICA INTERNĂ :

Mare manifestație religioasă-culturală la Alexandria.
Mișcare misionară în protopopiatul Circ. I Teleorman.
O importantă ședință a Frăției Patriarhul Miron.
Ziua eroilor Horia, Cloșca și Crișan la Giurgiu.
Redeschiderea bisericii din Gumești-Teleorman.
Cărți. — Telegramme — Vacante în Capitală.

AVIZ: A apărut noua ediție a îngrijirea Părintelui Nae Popescu, prof. universitar. E poate cea mai bine îngrijită carte de ritual tipărită până acum în teasurile acestei tipografii, atât ca aranjament al slujbelor, cât și ca îndreptare a limbei, precum și a tehnicei tipografice.

Nădăduim că la timpul său, persoane competente își vor spune cuvântul asupra acestei valoroase lucrări.

Prețul : { Broșat lei. 550.—
Pânză peste tot . . . „ 730.—
Piele și pânză . . . „ 800.—

Tip. Cărilor Bisericești. — București.

REVISTĂ DE EDUCAȚIE RELIGIOASĂ-MORALĂ PENTRU COPII

REDACȚIA: SF. ARHIEPISCOPIE A
BUCUREȘTILOR,
SECȚIA CULTURALĂ.
ADMINISTRAȚIA:
SECȚIA ECONOMICĂ.
ABONAMENTUL 50 LEI ANUAL